

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Hodočasnici nade u
bolivijskoj stvarnosti

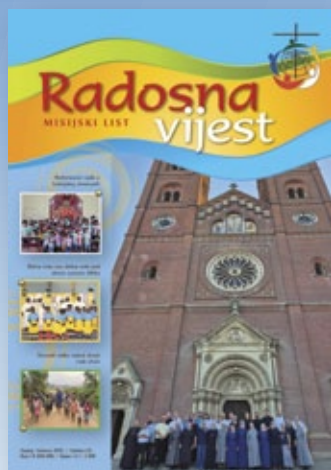

Zlatna misa uza zlatne note pod
zlatnim suncem Afrike

Donositi veliku radost čineći
male stvari

Papina svjetska molitvena mreža

SRPANJ

Molimo se da ponovno učimo kako razlučivati, da znamo izabrati životne puteve i odbaciti sve što nas udaljuje od Krista i evanđelja.

KOLOVOZ

Molimo se da društva u kojima se život čini težim ne podlegnu napasti sukoba zbog etničkih, vjerskih ili ideoloških razloga.

Sadržaj

Uvodnik	Prelazak iz iluzije u stvarnost.....	3
U središtu	Sveta godina 2025. Navještaj je za danas.....	4
Iz života naših misionara	Hodočasnici nade u bolivijskoj stvarnosti	6
	Zlatna misa uza zlatne note pod zlanim suncem Afrike	8
	Donositi veliku radost čineći male stvari.....	9
Intervju	Razgovor s fra Šimunom Orečom.....	11
Papina svjetska molitvena mreža	Molitvene nakane za srpanj i kolovoz 2025.....	14
Aktualnosti	Župa Boće – hodočasnica nade	15
	Duhovna obnova suradnika, animatora i povjerenika župnih misijskih skupina.....	15
	Jubilejski susret misionara Crkve u Hrvata	16
	Misionarke iz Haitija posjetile župu sv. Ivana Krstitelja u Zagrebu	17
	Priča o apostolu Sundarbana.....	17
	Biskup Salvadore Lobo posjetio Hrvatsku	18
	Nova misionarka Crkve u Hrvata	18
Životni put jednog misionara	Dužnosti i brige	19
	Hrvatskoj katoličkoj zajednici.....	20
Svi su misionari	Kursiljo – mali tečaj radosna kršćanstva	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavna urednica: s. Ivana Margarin, FDC; **Zamjenik glavne urednice:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 15 €; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MONOGRAM j.d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
 Tel. 00385/1/5635-055
 E-mail: missio.croatia@misije.hr
 web: www.misije.hr

Žiro račun:
 Zagrebačka banka d.d., Zagreb
 IBAN HR632360001101542876
 SWIFT CODE: ZABHR2X
 Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
 Tel./fax: 00387/33/667-889
 E-mail: missio.bih@bih.net.ba
 web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
 UniCredit Bank d.d.
 Račun primatelja: 3383202200897320
 Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 UniCredit Bank d.d.
 IBAN: BA393383204893626147
 SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
 Navesti svrhu uplate

Prelazak iz iluzije u stvarnost

Piše mons. Luka Tunjić

Već započinju godišnji odmori, u koje je akumulirano puno želja, potreba, nepravda, frustracija... Odmor je potreban svakomu čovjeku i to uopće nije upitno. Već na prvim stranicama *Biblije* čitamo da se sedmog dana i sam Bog odmarao nakon stvaranja neba i zemlje (usp. *Post* 2, 2 – 3). Redovit odmor čovjeku je potreban svaki dan i svaki tjedan, a ne samo u vrijeme ljeta. Zato se ne možemo ne zapitati je li opravdano i nužno da čovjek danonoćno radi više od jedanaest mjeseci da bi tijekom ljeta imao prigodu otići na more, u planinu, odnosno na mjesto koje će mu pružiti uvjete za odmor. Ne možemo također ne pitati se je li taj prenapregnuti rad tijekom cijele godine njegova stvarna potreba ili želja za posjedovanjem, ili možda obveza koju zahtijeva poslodavac... Najčešće su prisutne sve tri stvarnosti.

Nažalost, nitko ili malotko pita se koja je cijena tih potreba, želja i obveza. Također se malo razmišlja tko su sve žrtve naših silnih potreba, želja i prisile poslodavaca. Jer nije žrtva samo pojedinac, nego cijela obitelj, društvo u kojem živi, kao i vjerska zajednica kojoj pripada. Gdje god su prisutne nepotrebne potrebe, teško ostvarive želje i bilo koja prisila neminovno se rađaju frustracije i nezadovoljstva. Stoga uime čovjekova dostojanstva, uime prava na rad i odmor, ali i uime prava na obitelj, prava na nedjelju, prava na pravedno društvo i vjersku zajednicu, ne možemo se ne zapitati tko nam nameće takav ritam rada tijekom cijele godine, kao i standard života, kojim gotovo nitko nije zadovoljan, a malotko ima hrabrosti suprotstaviti mu se. Ako se tko i usudi suprotstaviti, bit će proglašen nezadovoljnikom, staromodnom osobom, koja je nedorasla vremenu u kojem živi, pa čak i neodgovornom osobom, jer valja odgovoriti svim zahtjevima i potrebama vremena u kojem se živi.

Tako se vrtimo u krug u svojem nezadovoljstvu, jedva čekamo ljeto i odmor, koji će nekom magičnom moći odnijeti sve naše probleme, brige, bolesti, tjeskobe... Čekamo

ljeto u kojem ćemo konačno disati punim plućima i ostvariti ono što nam je bilo uskraćeno tijekom cijele godine. Ljeto nam daje jednu sasvim drugu dimenziju života, u kojoj ima mjesta za više slobodnih izbora, više uživanja i trošenja, više slobode, koja je okrenuta uglavnom našem tjelesnomu i materijalnom svijetu. Ali koliko god se uspijemo prepustiti čarima ljeta, želja za pustim otokom i maksimalnom slobodom ostaje samo želja.

Kada završimo ljetni odmor i školske praznike, kad se ponovno vratimo u staru kolotečinu na poslu, školi i svakodnevnim obvezama, tek tada shvatimo da nam ni taj godišnji odmor nije ispunio očekivanja i da je, zapravo, bio još jedna iluzija. Shvatimo da su od naših godišnjih odmora imali koristi oni koji ju imaju i tijekom cijele godine, oni koji kreiraju naš cjelogodišnji radni ritam i standard života.

Kako onda iz iluzije prijeći u stvarni život, koji će biti po mjeri čovjeka kao djeteta Božjega? Upravo to: shvatiti da smo svi djeca Božja, da imamo isto dostojanstvo i jednaka prava. To se odnosi na političare, gospodarstvenike, intelektualce i sve ljude bez obzira na to koju službu obnašaju i koliko je tko stekao. Svi zajedno trebamo stvarati mentalitet u kojem ćemo dati najbolji dio sebe, da bi nam cijela godina bila ispunjena radom, radošću, smislom, suosjećanjem i bratskom ljubavlju. To je put vraćanja duhovnih vrijednosti u čovjeka, u društvo, u svakodnevnu stvarnost tijekom cijele godine i cijelog života.

U tom duhu svima želim darovima Božjim ispunjeno ovo ljeto!

Prateći izabrane kateheze blagopokojnog pape Franje, pripremimo se za Jubilej misija, koji će se u sklopu velikog jubileja obilježiti 4. i 5. listopada 2025.

Navještaj je za danas

Strast za evangelizacijom – vjernikov apostolski žar

Draga braćo i sestre!
Prošla dva puta smo vidjeli da je kršćanska poruka radost i da je za sve. Pogledajmo danas treći vid: navještaj je za danas.

Gotovo uvijek čujemo loše stvari o današnjici. Sigurno da zbog ratova, klimatskih promjena, nepravdi diljem svijeta i migracija, krizâ obitelji i nade, ne nedostaje razloga za zabrinutost. Općenito se čini da je danas na djelu kultura koja pojedinca stavlja iznad svega, a tehnologiju u središte svega, s njezinom sposobnošću rješavanja mnogih problema i nje-

zinim golemim naprecima na mnogim poljima. Ali u isti mah ta kultura tehnološko-individualnog napretka dovodi do afirmacije slobode koja ne želi da joj se postavljaju granice i koja pokazuje ravnodušnost prema onima koji zaostaju. I tako se velike ljudske težnje predaju često proždrljivoj logici ekonomije, s vizijom života u kojoj se odbacuje one koji ne proizvode i koja muku muči s time da izdigne svoj pogled iznad imanentnog. Mogli bismo čak reći da se nalazimo u prvoj civilizaciji u povijesti koja, na globalnoj razini, poku-

šava organizirati ljudsko društvo bez Božje prisutnosti, koncentrirajući se u ogromnim gradovima koji ostaju horizontalni iako imaju nebodere koji se izdižu nebu pod oblake.

Odmah nam pada na um izvješće o gradu Babilonu i njegovoj kuli (usp. Post 11, 1-9), gdje se pripovijeda o društvenom projektu koji uključuje žrtvovanje svake individualnosti radi učinkovitosti zajednice. Čovječanstvo govori jednim jezikom – mogli bismo reći da u njemu vlada „jednoumlje“ – kao da je obuzeto nekom vrstom opčinjenosti koja

upija jedinstvenost svake osobe u mjehurić jednoličnosti. Tada Bog brka jezike, odnosno ponovno uspostavlja razlike, ponovno stvara uvjete za razvoj jedinstvenosti, oživljava višestrukost tamo gdje bi ideologija htjela nametnuti jednolikost. Gospodin odvrća čovječanstvo također od njegovog delirija svemoći: „Pribavimo sebi ime“, kažu uzbuđeni stanovnici Babela (r. 4), koji žele dosegnuti nebo i zauzeti Božje mjesto. Ali to su opasne, otuđujuće i destruktivne ambicije, a Gospodin, pomutivši ta očekivanja, štiti ljude, sprječavajući najavljenу katastrofu. Čini se da je ta priča uistinu aktualna: i danas se kohezija, umjesto na bratstvu i miru, često temelji na častohleplju, na nacionalizmu, na standardizaciji, na tehnološko-ekonomskim strukturama koje usađuju uvjerenje da je Bog beznačajan i beskoristan: ne toliko zato što se traži više znanja, nego prije svega zato što se traži više moći. To je napast koja se provlači kroz velike izazove današnje kulture.

U apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudium* pokušao sam opisati neke od njih (usp. br. 52-75), ali prije svega sam pozvao na „evangelizaciju koja je kadra rasvijetliti nove načine odnosa s Bogom, drugima i okolinom, i koja pobuđuje temeljne vrijednosti. Nužno je doći tamo gdje se oblikuju nove priče i paradigme, doprijeti s Božjom riječju do najdubljih srži duše gradova“ (br. 74). Drugim riječima, Isusa se može naviještati samo življenjem u kulturi svoga vremena, imajući uvijek u srcu riječi apostola Pavla o sadašnjem vremenu: „Evo sad je vrijeme milosno, evo sad je vrijeme spasa“ (2 Kor 6, 2). Nema svrhe, dakle, suprotstavljati današnjici alternativne vizije iz prošlosti. Nije dovoljno, isto tako, samo ponavljati stečena vjerska uvjerenja koja, koliko god bila istinita, postaju apstraktna kako vrijeme prolazi. Istina ne postaje uvjerljivija zato što netko povisi glas kad je izgovara, nego zato što je posvjedočena životom.

Apostolska revnost nikada nije naprosto ponavljanje stečenog stila, nego svjedočanstvo da je Evanđelje živo ovdje za nas danas. Svjesni toga, na naše doba i našu kulturu gledamo, dakle, kao na dar. Oni nama pripadaju i evangelizirati ih ne znači izdaleka ih osuđivati, a ni stajati na balkonu i izvikivati Isusovo ime, nego izići na ulice, ići tamo gdje ljudi žive, posjećivati mjesta gdje ljudi pate i trpe, gdje rade, uče i razmišljaju, nastanjivati raskrižja na kojima ljudi dijele ono što ima smisao za njihove živote. To znači biti, kao Crkva, „kvasac dijaloga, susreta, jedinstva. Uostalom, same naše formulacije vjere plod su dijaloga i susreta različitih kultura, zajednica i instanci. Ne smije nas biti strah dijaloga: štoviti, upravo sučeljavati i kritika pomažu nam sačuvati teologiju od toga da se ne pretvori

u ideologiju“ (Govor na V. nacionalnom kongresu Crkve u Italiji, Firenca, 10. studenog 2015.).

Trebamo ostati na raskrižjima današnjice. Napustiti ih značilo bi osiromašiti Evanđelje i svesti Crkvu na sektu. Biti na njima, međutim, pomaže nama kršćanima na obnovljen način razumjeti razloge naše nade, kako bismo iz blaga vjere odvajali i lučili „novo i staro“ (Mt 13, 52). Ukratko, umjesto da želimo ponovno obratiti današnji svijet, trebamo stubokom mijenjati pastoral tako da bolje uosobljuje Evanđelje danas (usp. *Evangelii gaudium*, 25). Neka Isusova želja bude i naša želja, a to je pomoći našim suputnicima da ne izgube želju za Bogom, da otvore svoja srca i pronađu onog Jedinoga koji, danas i uvijek, daje čovjeku mir i radost.

EVANGELII GAUDIUM

BOLIVIJA
– Fra Ivica Vrbić

Hodočasnici nade u bolivijskoj stvarnosti

„Kad se rodio Isus u Betlehemu judejskom u dane kralja Heroda...” (Mt 2, 1) Evanđelist Matej ne započinje svoju priču o Isusu u apstrakciji ili simbolici, već u sasvim konkretnoj stvarnosti – u točno određenom vremenu i prostoru, u danima cara Augusta i kralja Heroda. Bog se utjelovljuje usred povijesti, u narodu koji trpi pod političkom moći, među siromašnima, obespravljenima, na rubu tadašnjeg svijeta. On postaje jedan od nas – u svemu osim u grijehu – i time pokazuje da se spasenje ne događa izvan naše stvarnosti, nego upravo u njezinu srcu, u svemu što ju čini složenom, teškom i ranjivom.

U tom svjetlu promatram i naše misionsko djelovanje u zemlji gdje siromaštvo, politička nestabilnost i društvena napetost nisu samo statistike, već svakodnevna stvarnost tisuća obitelji. No upravo tu, među narodom koji često nema ni osnovne uvjete za život, Bog i danas nastavlja objavljivati svoju prisutnost. I to po onima koji dolaze ne kao moćnici, nego kao sluga. Ne kao stranci, nego kao braća.

Boliviju potresa sukob između predsjednika Luisa Arcea i bivšeg predsjednika Eva Moralesa, kojem je sud zabranio kandidaturu na predstojećim izborima. Pristaše Moralesa organiziraju demonstracije i blokade, pri čemu je u sukobima dosada poginulo najmanje šest osoba, a više od 300 ih je ozlijeđeno. Bitno je istaknuti da Morales ima potporu dijela si-

romašnog sloja stanovništva, ali ne samo zbog indoktrinacije neuka stanovništva, nego i zbog zastrašivanja seljaka iz pokrajina u kojima Morales ima podršku da će im se oduzeti zemlja i ostala imovina te da će biti protjerani iz vlastitog doma ako ne budu podupirali blokade puteva i demonstracije.

Već više od dvije godine u zemlji vlada nestašica strane valute. Nemoguće je podići dolare iz banke, osim ako ih ne prihvatiš preuzeti promijenjene u domaću valutu po službenom tečaju, koji je znatno niži od stvarnoga. Djelomičan je razlog inflacije i smanjenja državnih zaliha u zlatu te neprestana zaduživanja u stranim bankama to da su prijašnja crpilišta zemnog plina presušila, a dok se prestao puniti državni proračun novcem od prodaje plina, stvarao se drugi problem – neodrživost subvencije cijene benzina i nafte. Trenutačna vlast ne želi podići cijene na realni trošak zbog straha da bi takva mjera prouzročila gubitak predstojećih izbora i ekonomija sve više tone. Nema potrebne poljoprivredne proizvodnje zbog nestašice goriva, pa tako umjesto da rade traktori i kamioni, danima stoje u redovima za gorivo. Tako cijene hrane postaju sve veće. U trgovinama ne možete kupiti pakiranje ulja jer vlada velika nestašica, a cijene mesa poduplale su se ili čak utrostručile, kao i riže.

Crkva kao svjetlo nade u svakodnevici

U toj stvarnosti misionari nisu samo crkveni službenici, nego su braća i sestre, očevi i majke te prijatelji svima koji pate ili su bez nade. Tako i naša misija koju vodimo ne nastoji samo naviještati Boga koji hoda sa svojim narodom, nego pokušavamo na konkretne potrebe stanovništva odgovoriti konkretnim djelima ljubavi.

U našem programu pomoći obrazovanju siromašnih i zapostavljenih učenika trenutačno imamo više od 200 učenika. Njima pomažemo dodatnim poukama s našim učiteljima, duhovnom i psihološkom pratnjom te jednim obrokom dnevno na kraju nastave. Drugim siromašnim učenicima pomažemo u nabavi školskog pribora i uniforme, koja je obvezna u

državnim školama. Dio troška financiran je programom kumstava Duhovno-humanitarne udruge „Kap ljubavi“, dio od pokrajinske vlasti Santa Cruz, dok je najveći dio financiran donacijama malih ljudi velika srca.

Naša briga za bolesne očituje se u liječničkim kampanjama, u kojima najranjivijemu sloju stanovništva želimo osigurati potrebnu zdravstvenu skrb i lijekove. Nerijetko u državnim bolnicama nedostaje i najosnovnijih stvari za pregled pacijenata, poput jednokratnih rukavica, a kamoli drugih zahtjevnijih stvari, poput reagensa za laboratorije. Kao odgovor na katastrofalnu situaciju u zdravstvenom sektoru sve je više privatnih klinika, koje svoje usluge skupo naplaćuju. U slučaju prijekne potrebe, kad je u pitanju preživljavanje bolesnika i siromašnije osobe usude se potražiti slamku spasa u privatnim klinikama, ali onda nastaje problem jer rodbina nije u mogućnosti podmiriti trošak liječenja svojim sredstvima, pa se zadužuju kod kamatara, a u slučaju da pacijent premine, njegovo tijelo ne predaju obitelji dok god se dug ne podmiri. Naša socijalna ljekarna, zahvaljujući donacijama dobročinitelja, daje besplatno sve potrebne lijekove bolesnicima koje imamo u našoj evidenciji siromaha. Načelo našeg rada je ne gledati cijenu lijeka, nego potrebu siromašnog bolesnika. Tako najveće izdatke imamo za bolesnike s tumorskim oboljenjima, a zatim i za osobe s kardiova-

skularnim, dišnim i abdominalnim problemima.

Neizostavna je pomoć siromasima i u prehrambenim paketima te u svim drugim vidicima pomoći, poput pomoći u izradi osobnih dokumenata, psihološkoj pomoći osobama koje su pretrpjele fizičko, psihološko ili seksualno zlostavljanje, zatim nabave medicinskih pomagala, pomoći u izgradnji obiteljskog doma, izgradnji učeničkog doma (o čemu ću pisati drugi puta)... Duh Sveti uvijek nas na kreativan način potiče da odgovorimo na raznovrsne i mnogostruke potrebe ljudi u kojima prepoznamo Isusovu živu prisutnost.

Jednu od konkretnih situacija doživjeli smo na svetkovinu Duhova. U poslijepodnevnom satima išao sam zajedno s dvije suradnice našega karitativnog djela uručiti specijalna invalidska kolica za djevojčicu s posebnim potrebama. Nakon toga išli smo pogledati kako je jedan stariji, napušten čovjek. Pomoću svjetla lampe mobitela uspjeli smo ući u stračaru, koja samo što se ne sruši. Našli smo ga kako leži na slamatom madracu u izrazito lošem zdravstvenom i higijenskom stanju, zanemaren i izložen nečistoći. U tom trenutku jedna djevojčica iz susjedstva donijela mu je tanjur hrane i otišla, a ja sam rekao da ga ne možemo ostaviti samoga u tim uvjetima, jer iz njegovih očiju gledao me sam Isus i u tom trenutku započeo je novi dnevni test, dio onoga finalnog ispita na Sudnjem danu: „što

god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste“ (Mt 25, 40). Uz pomoć naše medicinske službe uspjeli smo ga smjestiti u bolnicu, naći mu odjeću i obuću, nabaviti potrebne lijekove i omogućiti medicinske pretrage te započeti s oporavkom od neishranjenosti, tuberkuloze i uzetosti nogu.

Znak nade nama misionarima brojni su dobročinitelji, koji nas podupiru svojim donacijama, molitvama i porukama podrške. Znak su nam nade i volonteri, kao i svi ljudi dobra srca koji se svojim konkretnim djelovanjem stavljaju rame uz rame s misionarima u nastojanju da ovaj svijet ima lice ljubavi. Drago nam je primiti ohrabrenje od osoba koji nas posjete u misijama i redovito pružaju svoju pomoć te se brinu za naše potrebe. Posebno smo zahvalni na brojnim volonterkama, pogotovo iz naše domovine, koje su boravile u našoj misiji te utkale dio svojeg života u izgradnju ljepšeg svijeta.

Biti hodočasnik nade znači prepoznati da nas Bog šalje ne da pobjegnemo iz svijeta, nego da ga ljubimo, unatoč njegovim ranama. I da vjerujemo, poput svetog Franje, da je moguće sijati mir čak i na tlu sukoba. Brojni misionari danas žive ono što je Matej zapisao na početku svojeg evanđelja: da se Bog objavljuje usred povijesti. Ne u lažnim utopijama, nego u stvarnosti. I to po onima koji se usuđuju hodati s narodom – kao hodočasnici nade.

TANZANIJA

– Don Ante Batarelo

Zlatna misa uza zlatne note pod zlanim suncem Afrike

Koga jednom ožare zlatne zrake afričkog sunca i dušu mu oblije misionarski duh požrtvornosti, plemenitosti i ljubavi, srce ga vuče ponovo u Afriku. Ondje gdje i pijesak, uznemiren žarkim pustinjskim vjetrom, plešući pjeva, došli smo na ideju pokretanja humanitarno-obrazovnog programa klasične glazbe u hrvatskim misionarskim postajama u Africi. Poticaj za to bila je proslava zlatne mise hrvatskog misionara don Ante Batarela u kolovozu prošle godine.

I dok pripremamo taj glazbeni projekt, u ušima nam zvoni pjesma i ples razdraganih župljana i crkvenog zbora koji je proslavu zlatne mise obogatio na poseban način. To je nastavak jedne neobične priče o dosanjanim snovima jednog misionara, koji ne prestaje sanjati i snove obogaćivati podrškom obrazovno-humanitarnom programu klasične glazbe.

Kolovoz je 2024. godine. Mjesec kad se sabiru plodovi mukotrpna rada i kolima odvoze u „žitnicu“ za sigurnu „zimu“, za nastavak mirna života. Po mnogočemu mjesec nalik na onaj u Krušvaru 1974. godine, ali obogaćen vrijednom misionarskom sjetvom evandeoske poruke od mlade do zlatne mise.

Ovaj put smo u Africi, u Uyevi, u Župi Mbarali, u Biskupiji Mafinga. Pod žarkim afričkim suncem u žitnicu su se skupljali zlatni usjevi strpljiva dugogodišnjeg sijanja Božje riječi. Jutro se budi, a s njime i župljani, koji užurbano pripre-

maju sve neophodno za svečanu proslavu zlatne mise. Na ulazu u župni dvor i crkvu u obliku slavluka stajao je transparent sa slikom misionara Ante u sredini, a na svahiliju je pisalo: „JUBILEI YA MIAKA 50 YA UPADRE, Mtukuzeni Bwana Pomoja Nami Zab 34,3 – 1974-2024“ („Jubilej, 50 godina svećeništva, Veličajte sa mno Gospodina Ps 34, 3“). Isti natpis bio je na plavim majicama, šalicama, bočicama za vodu i drugim rekvizitima s likom misionara Ante.

Treba naglasiti da su aranžmane i programe organizirali sami vjernici. Nije to bilo samo misionarovo slavlje. To je i njihova proslava. Svi su oni njegova duhovna djeca, kojima je riječima evanđelja ulio nadu i optimizam. Djeca koju je na početku svojega misionarskog rada krstio, pripremao za pričest, krizmu, vjenčao sad su odrasli ljudi, a misionar Ante i dalje u kršćansku zajednicu nastavlja uvoditi i njihovu djecu, svoju duhovnu unučad i praunučad. Među brojnim skupinama koje su uložile puno truda u pripremi i ostvarenju slavlja posebno mjesto zauzima skupina „Wajukuu wa Babu“ (Unuci djeda [Antel]), kojoj pripadaju mladi i odrasli (bogoslovi, svećenici, redovnice te laici raznih zanimanja) na čijem je životnom putu don Ante Batarelo izravno djelovao, pomažući im u školovanju, odgoju i drugim oblicima duhovne i materijalne skrbi. Nadimak babu, što u prijevodu znači djed, izražava bliskost koju narod osjeća za svojeg

svećenika, na što je babu Ante posebno ponosan.

U 10 sati 14. kolovoza 2024. godine iz župne kuće u Mbaraliju, u pratnji biskupa Mafinge i Mbeye i više od stotinu svećenika izlazio je zlatomisnik don Ante Batarelo. U župnoj crkvi bl. Alojzija Stepinca okupilo se više od 2000 vjernika, među kojima i članovi misionareve obitelji i prijatelji iz Hrvatske i Tanzanije. Zaorila se pjesma crkvenog zbora od 250 pjevača, združenih članova župnog zbora i zborova iz čak 10 filijala. Dok smo slušali te prekrasne glasove, koji bez glazbenog obrazovanja mogu konkurirati poznatim svjetskim imenima iz glazbene kulture, rodila se ideja o humanitarnome obrazovnom projektu, koji bi tim nadarenim ljudima omogućio da svoj potencijal i talent iskoriste na najbolji mogući način. Ilijina kola s misionarskim plodovima našeg misionara, uz pomoć Božju, bit će obogaćena opernim arijama i popularnim melodijama talentiranih afričkih pjevača iz siromašnih misionarskih postaja.

Po završetku misnog slavlja čestitke i riječi zahvale za dugogodišnju suradnju zlatomisniku su uputili i predstavnici biskupija Iringa i Njombe, predstavnik mjesne vlasti te predsjednik Zajednice svećenika tanzanijskih biskupija, koji je istaknuo da nije čest slučaj da svećenik proslavi jubilej dok je još uvijek u službi župnika.

Na kraju, po tamošnjim običajima, okičen šarenim slavljeničkim vijencem, okupljenoj zajednici obratio se i sam zlatomisnik. Zahvalio je Bogu na daru života i svećeništva te zamolio za oprostjenje za one trenutke u kojima nije djelovao sukladno svojem kršćanskom pozivu. Zahvalio je biskupima koji su ga oćin-skom brigom pratili i podr-

žavali u radu, braći svećenicima s kojima je u zajedništvu i prijateljstvu služio Gospodinu i zajednici, roditeljima, obiteljima, prijateljima i svim vjernicima koji su ga prihvatili za župnika. Zamolio ih je da ga nastave podržavati i pratiti svojom molitvom.

U zahvalnosti Gospodinu i zajedništvu slavlje se nastavilo uz ručak za sve okupljene vjernike, koji su pripravile marljive župljanke.

17. kolovoza slavlje se nastavilo u župnoj crkvi Majke Božje u Uyewi, gdje je don Ante Batarelo djelovao kao župnik više od 37 godina. Sve je ponovno obilježeno pjesmom, plesom, prigodnim dječjim programom i darivanjem darova.

Slavlja će biti još, a mi od srca čestitamo našem don Anti na jubileju 50 godina svećeništva i želimo da zlatnim stazama, u skromnim misionarskim sandalama, po tvrdoj i prašnjoj afričkoj zemlji i dalje ponosno korača, šireći radosnu vijest na slavu Božju i dobrobit svojih župljana i svojega afričkog stada.

Svetu misu predvodio je Vincent Mwagala, biskup Biskupije Mafinga, kojoj pripada Župa Mbarali. U homiliji je istaknuo da je svećeništvo dar za drugog te da danas, dok svećenik Ante zahvaljuje Gospodinu za dar svećeništva, zahvaljujemo i svi mi kojima je služio tijekom 50 godina. Biskup je usporedio njegovo evangelizacijsko djelovanje s pohodom Marije Majke Isusove, koja je došla navijestiti radosnu vijest svojoj rođakinji Elizabeti.

Don Ante Batarelo prihvatio je poziv služenja, ostavio je oca i majku, braću i sestre, svoju domovinu, da bi došao naviještati radosnu vijest u daleku Afriku, za što mu je posebno zahvalio. Biskup je istaknuo i da don Ante nije štedio sebe da bi prenio radosnu vijest i ulio nadu onima kojima je bila nužna kao voda u suhoj pustinji, što pokazuje i velik broj vjernika. Snaga je u brojevima, a mnoštvo okupljenih vjernika izraz su te snage. Naročito mu je izrazio zahvalnost za sve što je učinio u Župi Uyewa, gdje je bio župnik više od 37 godina.

Donositi veliku radost čineći male stvari

UGANDA
– S. Ivka Lučić

Život u Africi nije nimalo lagan. To mogu reći nakon gotovo sedam godina proživljenih ovdje u Ugandi. Svaki dan život pokušavamo prilagoditi ovim uvjetima, tj. ugraditi se u život onih kojima smo poslani. I s Božjom pomoći sve možemo! I tako mogu reći da život postaje ljepši...

Iako rečenica iz evanđelja: „Pogledajte ptice nebeske! Niti siju niti žanju, niti sabiru u žitnice jer ih hrani vaš nebeski Otac. A niste li vi mnogo vrijedniji od njih?“ (Mt 6, 26) zvuči ohrabrujuće, za mnoge stanovnike Afrike to može biti samo puka fraza u govoru. S druge strane gledano, možemo zaključiti da je Stvoritelj itekako mislio na tu zemlju. Posebno kada gledam sada skupljanje ljetine. Ovdje je uvijek vrijeme skupljanja nečega. Ovdje se uvijek ima što pokupiti s njive. Imamo dvije sezone sijanja i žetve. Pogledajte samo ovo voće!

Na istom stablu dok jedno zrije, drugo već cvjeta. Čudesno! I tako čitavu godinu!

Problem je samo što većina takvo što nema. Nemaju njive gdje posijati, što posijati i što požeti. A većina od toga živi ili, bolje rečeno, preživljava. O tome ovisi mogu li prehraniti obitelji, mogu li školovati djecu...

Sjećam se riječi jednog dječaka, našeg susjeda, kad je vidio koliko kokoši imamo (a bilo ih je samo 10): „Kad bih ja imao toliko kokoši, jeo bih ih svaki dan!“ Inače, mnogi meso jedu samo jednom ili dva puta godišnje. Tako smo odlučile da, kada prva kvočka izlegne piliće, bit će njegovi. I bilo ih je sedam. I bili su njegovi! I lijepo je bilo čuti kako kaže: „Kad vas ne vidim jedan dan, meni uvijek nešto fali.“ Treba li ti drugi smisao životu – donositi veliku radost čineći male stvari?

Pomoć gladnima i bolesnima te onima u bilo kakvim potrebama od životne važnosti naš je stalni projekt. Gotovo da ne prođe dan da nam tko ne dođe na vrata pitati za pomoć u hrani ili pomoć za lijekove ili operaciju djece, kao i sa zamolbom za pomoć za školovanje djece. Ovdje su dječje bolesti česte, kao i neishranjenost. Djece koja ne idu u školu još uvijek je velik broj. Zbog nemogućnosti plaćanja školarine mnogi moraju napustiti školu. Zahvaljujući mnogim donacijama i dobroti dobrih ljudi, posebno za navedene potrebe, uspjele smo mnogima pomoći i pomažemo. Uspjele smo im svi-

jet i život učiniti ljepšim. Raznim tečajevima i savjetovanjima, ali i u svakodnevnim susretima, posebno s majkama, kao i organiziranim susretima za mlade pokušavamo ih savjetovati kako si dugotrajnije sami mogu pomoći. I vidimo napredak. Vidimo kako sami stvaraju svoju radost i svijet čine ljepšim.

Ako komu i ne možemo pomoći u tom momentu, oni odlaze s nadom da će Bog, ipak, providjeti. I uvijek, kad se vrate drugi put, bude tako. Oni su uvijek „hodočasnici nade“.

Ohrabrujuće je to da se život živi. Možete li zamisliti dijete koje nema ništa svoje kako se raduje životu? Eeee, i to je moguće! Kada djetetu pružiš komad šećerne trske, jednu žutu bananu, jedan avokado ili bilo što jedno što imaš, barem jednu olovku, radost je neizmjerena. Često nam svrate djeca kad se vraćaju iz škole. Kažu da su došla pozdraviti sestre, a to znači: „Dobit ću nešto!“ I zahvalni su.

Kao što rekoh, život u Africi nije nimalo lagan, ali je lijep. Posebno ako susretnete nekoga tko na konkretnan način pokazuje da je Bog dobar, kada svjedoči Božju ljubav. Toj ljepoti pridonosi i vjerski život, koji ovdje iz dana u dan raste. I kako ne biti zahvalan? Bog sve vidi!

U Ugandi je narod u zadnje vrijeme prilično vjerski osviješten te često možete vidjeti organizirane vjerske skupove na kojima se okupljaju. Usto je moguće vidjeti započete ili djelomično završene crkve, koje su počeli graditi svojim vlastitim, skromnim prinosima. I ponosni su. Veoma izra-

žavaju svoju zahvalnost Bogu za ono što imaju i što mogu učiniti za svoju vjersku zajednicu. Svjesni su da sve što imaju i što jesu dolazi od Stvoritelja. Bilo da im pružiš što konkretno ili samo savjet, ili ih posjetiš, njihov je odgovor uvijek: „Bog te blagoslovio!“

Zazivajući blagoslov na koga, primajući blagoslov, uvijek ga širimo. To je ono što nam je u ovom vremenu nesigurnosti i nemira svima potrebno. Blagoslov i samo blagoslov!

Dragi čitatelji, budite širitelji Božjeg blagoslova i tako ćete biti i širitelji radosne vijesti! I samo zaželjeti komu blagoslov, moliti za blagoslov koji od Boga dolazi, uključuje Božju naklonost i milosrđe. Neka vas sve Gospodin blagoslovi i neka vas obdaru mirom i dobrom!

Radosno vas pozdravljam i pozivam da nastavite svijet činiti radosnim mjestom za svako stvorenje. Jer umjesto vas nitko drugi to ne može činiti!

Razgovor s fra Šimunom Orečom, hercegovačkim franjevcem koji je većinu svojega pastoralnog djelovanja proveo u inozemstvu te u svojoj 55. godini života počeo hodočastiti u najveća marijanska i kršćanska svetišta u Europi i šire. Od 2018. živi u samostanu hercegovačkih franjevaca u zagrebačkoj Dubravi, gdje obavlja službu ispovjednika.

Dragi fra Šimune, aktivni ste i stalno u pokretu. Kako biste sami sebe opisali?

Ja sam duboki starac, nedavno sam navršio 84 godine. Ako počnem od ranog djetinjstva pa do danas, mogao bih se opisati kao kontestator, odnosno prkosdžija. Još kao dijete zvali su me filozof, a kasnije i revolucionar. Kad sam završio četiri godine pučke škole, otac me htio ostaviti kao seljaka, a nije imao ni dva hektara zemlje u tridesetak parcela. Ja sam se odupro i rekao mu da moram ići dalje u školu. U trećem razredu osmoljetke razrednik je trebao mjesečno držati protuvjeronauk. Razrednik me osobito volio. Dolazi on u razred i veli: „Dragi đaci, danas ćemo govoriti da nema Boga, da je sve što Crkva uči laž.“ Ja mu velim: „Druže nastavnice, samo nemojte lagati.“ On se iznenadio i izišao iz razreda. Ja sam mislio da će me zbog protesta izbaciti iz škole. Naprotiv, i dalje me volio, možda više nego prije, tako da mu nije padalo napamet da više što govori protiv vjere i protiv Boga. Teološki fakultet završio sam u Grazu, u Austriji. Imao sam vrlo dobre profesore, koji su odreda i bez problema prihvatili nauk II. vatikanskog sabora, što nije baš bilo s našom Crkvom u Hrvatskoj i BiH. Tako sam se usprotivio jednomu potezu biskupije u Mostaru. Nakon obavljena opremanja bolesnika u Župi Mostarski Gradac, koja zbog poznatih razloga nije imala župnika, i sprovoda koji je slijedio odmah poslije toga, pokušao sam to pravdati po svojoj savjesti, formiranoj i na studiju teologije u Austriji. Spor sam izgubio i ostao bez svećeničkih ovlasti te sam morao otići iz biskupije. Otišao sam na postdiplomski studij u Njemačku i vratio se za dvije godine u Frohnleiten, u Austriji. Odatle sam otišao u Švicarsku kao dušobrižnik za

Hrvate katolike, u trajanju od četiri godine. Poslije toga došao sam za župnika u Frohnleiten i ondje ostao pune 42 godine. Za vrijeme mojega pastoralnog rada u Austriji tri njemačka teologa zastupala su mišljenje da se rastavljenima i ponovo vjenčanima može dati blagoslov. Neki moji kolege župnici to su tako shvatili da ih se može blagosloviti u crkvi nakon civilnog vjenčanja u prisustvu svih vjernika. Ja sam se usprotivio i rekao: „Ako biste vi to činili, to ne bi bila više katolička Crkva.“ Kasnije sam se usprotivio i redovničkoj upravi zbog nepravde pokušaja premještanja. Smatrao sam po savjesti da poslušnost mora biti odgovorna, a ne slijepa. Uz pomoć mjesne redovničke uprave u Austriji, kao i biskupijske, uspjelo mi je dobiti proces i ostati u župi kao župnik punih 42 godine.

Na početku Domovinskog rata na svećeničkom tjednu Biskupije Graz-Seckau pao je prijedlog da se pošalje neka deklaracija u kojoj bi se izjednačila uloga agresora Srbije i žrtve Hrvatske. Ja sam se javno usprotivio i rekao da bi to bila još jedna nepravda te da ja to ne mogu potpisati. Svi su se malo zbunili. Jedan svećenik od rijetkih prijatelja Hrvatske reče: „Napravimo nešto pametno, pa darujmo što za Karitas, za ljude koji su u nevolji u tim ratnim danima.“ I bi tako.

Za vrijeme kanonske vizitacije moje tadašnje župe rekao sam mjesnomu biskupu: „Oče biskupe, kada dolazite u vizitaciju jedne župe kao Frohnleiten, koja ima bolnicu, tri staračka doma i dvije tvornice, bilo bi lijepo da i njih posjetite.“ Na sastanku svećeničkog vijeća, čiji sam tada i ja bio član,

izjavio je da sam ga upozorio na posjet bolnici, staračkim domovima i tvornicama. Nakon dvije godine to je učinio posjetivši te tri zdravstvene institucije u mojoj župi, a nakon tri godine jednu veliku tvornicu papira, s 2000 zaposlenih, u susjednoj župi.

Moj najbolji poznavalac i dugogodišnji suradnik dr. Kurt Herler opisuje to vrijeme na sljedeći način: „Ako bih htio istaći jednu od najznačajnijih fra Šimunovih osobina, bila bi to njegovo otvoreno srce za brigu o ljudima. Kao duboko uvjeren kršćanin, koji svoju vjeru svjedoči svojim životom i radom, često je mnogim ljudima i obiteljima naraštajima bio na pomoći. Njegova molitva, njegov svećenički savjet, njegova pomoć u teškim situacijama, ali i njegova radost kod raznih slavlja ostavili su trag u srcima ljudi u Frohnleitenu. Fra Šimun bio je i ostao u prvom redu dušobrižnik. U isto vrijeme on je svojom otvorenosti privukao mnoge ljude iz Frohnleitena na suradnju. Tako se mnogo toga ostvarilo za dobrobit župe i grada Frohnleitena. Jedna živa župna zajednica, koja se uključila u sveopću obnovu crkve i samostana, nove orgulje, novi dječji vrtić, uz pomoć općine, mogli su se ostvariti. Pod njegovim vodstvom samostan i crkva postali su duhovno i kulturno središte daleko izvan Frohnleitena. Fra Šimun je strastven hodočasnik. Kao takav pratio je mnoge godine u Međugorje vjerni puk iz Župe Frohnleiten. Vjernici su se obdareni milošću vraćali svojim kućama. A obdaren vraćao se i fra Šimun sa svojih mnogobrojnih hodočašća u Frohnleiten i konačno u rujnu 2018. u svoju domovinu i svjetsko proštenište Kraljici Mira u Među-

gorje, gdje su 1996. počela njegova hodočašća u najveća marijanska prošteništa i najsvetije mjesto kršćanstva – Jeruzalem.“

? **Predstavite nam kratko svoj redovnički put. Kad je stigao „Božji poziv“ i kako ste ga prepoznali?**

! Nakon završetka osmogodišnje škole u Posušju pošao sam u sjemenište. Pred sam polazak u Split, kod oproštaja sa župnikom fra Živkom Martićem, on nam reče: „Danas je vaš susjed fratar i bogoslov napustio franjevački red.“ To na nas nije imalo nikakva utjecaja, kao da se nije ništa dogodilo. Ja sam imao brata fratra koji je bio već pet godina svećenik i moj velik uzor u mojem redovničkom i svećeničkom odrastanju.

? **Većinu svojega pastoralnog djelovanja proveli ste u inozemstvu. Koliko vas je to iskustvo promijenilo?**

! Nakon svojega svećeničkog ređenja trebao sam početi na završetak teološkog studija u inozemstvo. Ponudene su mi tri opcije: Rim, Amerika i Austrija. Odabrao sam Austriju jer mi je bio poznat sastav franjevačkog osoblja u župi koju je te godine preuzela od tamošnjih servita naša franjevačka provincija u Mostaru. Iako nisam znao njemački, morao sam na njemačkome završiti teološki studij. Da bih to mogao, pomogao mi je jedan gradišćanski Hrvat svojim skriptima, tako da sam s dodatnim tečajem njemačkog jezika uspio završiti studij. Poslije sam se vratio kao kapelan u **Široki Brijeg**. Ta izazovna godina promijenila me u smislu da sam postao čvršći i jači za dalje izazove u njemačkoj i hrvatskoj pastvi.

? **U svojoj 55. godini života počeli ste hodočastiti diljem svijeta. Što vas je potaknulo na to i gdje ste sve bili?**

! Godine 1996. počela su moja hodočašća pješice i nastavila se svake godine, sve do 2018., kad sam završio svoj rad i boravak u Austriji. Prvo i zadnje hodočašće bilo je hodočašće Kraljici Mira u Međugorje. Povod za prvo hodočašće bilo je ispunjenje zavjeta koji sam sebi zadao da **ću**, kada prestane nesretni rat u domovini, početi pješice Kraljici Mira da joj zahvalim i molim za mir u našoj napaćenoj domovini Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, kao i u cijelom svijetu. Uzeo sam vrijeme od tri i pol tjedna,

od Velike do Male Gospe, ali sam u Međugorje stigao za dva tjedna (28. kolovoza 1996.). Prelazio sam, dakle, 50 km dnevno.

Uspješno ispunjenje zavjeta potaknulo me na to da sam pokušao povezati najveća marijanska svetišta u Europi s Međugorjem (Mariju Bistricu, Mariazell, Altötting, Einsiedeln, Lourdes, Fátimu, Częstochowu, Fuldu, Köln, Neviges, Kevelar, Banneux, Baureign). U svetoj godini 2000. išao sam pješice iz Frohnleiten u Rim. Od 2005. do 2008. svoja putovanja usmjerio sam prema svetom gradu Jeruzalemu. Jedna etapa vodila je od Mohača do Prevlake, druga od Segedina do Istanbula, treća od Izmira do Tarza i četvrta od Tarza do Jeruzalema.

? **Hodočašća su većinom povezana sa željom da se produži vjera, ispuni zavjet ili zahvali za određenu milost. Međutim, koji su vaši razlozi i koliko su vas hodočašća promijenila?**

! Već sam spomenuo razloge svojih hodočašća – zahvalu i molitvu za mir u domovini i u cijelom svijetu. Zanimljivo je da je poslije mojih hodočašća kroz Siriju 2008. godine došao rat u tu zemlju, a 2013. bio sam u Ukrajini, gdje je došlo do rata sljedeće, 2014. godine, kad se nije više moglo putovati u te dvije zemlje.

Privlačila su me određena mjesta s posebnom važnošću u povijesti kršćanstva ili povezanim s rodnim mjestom velikih svetaca, gdje su se rodili i djelovali sv. Pavao, sv. Petar i mnogi drugi, kao sv. Franjo, sv. Ante i sl. Svakako su me ta hodočašća duhovno promijenila i **učvrstila** mi vjeru i moje redovničko i svećeničko zvanje. Svake godine nakon tih hodočašća bio sam jači i žarkiji u ispunjenju svojih pastoralnih zadataka.

? **Nismo li svi mi ljudi na neki način hodočasnici na putu života. Kako biste to komentirali?**

! Drugi vatikanski sabor shvatio je Crkvu i svakoga pojedinog kršćanina kao hodočasnike, kao one koji su na putu preko ovozemaljske domovine prema vječnoj domovini. U zadnje vrijeme hodočašća su brojčano i masovno porasla. Nakon što su putovanja u srednjem vijeku u Jeruzalemu i Rim postala gotovo nemoguća, nastalo je u Španjolskoj prošteništa Santiago de Compostela, kamo su hodočastili ljudi iz svih krajeva Europe. Jedno su vrije-

me u 19. stoljeću hodočašća u to sveto mjesto bila gotovo prestala, da bi u 20. i 21. stoljeću naglo porasla, tako da u zadnjih dvadesetak godina broj hodočasnika pješice premašuje 200 tisuća.

? **Godine 2023., u svojoj 80. godini života, izdali ste knjigu *Pješice od Frohnleiten do Jeruzalema i do najvećih europskih svetišta*. Što vas je potaknulo da napišete knjigu i koja je njezina poruka?**

! Na mojim zadnjim hodočašćima palo mi je na pamet da bi bilo dobro priopćiti i drugima i potaknuti ih da poduzmu što slično, ne nužno u istom opsegu. Vodio sam dnevničke, mnoge novine, crkvene i javne, u Austriji i u domovini, donosile su izvješća o pojedinim hodočašćima. Bilo je intervju za medije, kao kod mojeg dolaska u Rim 2000., kad je Radio Vatikan na hrvatskome i njemačkome objavio jedan razgovor sa mnom. Sve me to potaknulo da objavim knjigu na njemačkome i na hrvatskom jeziku. Obje su bile ubrzo rasprodane. Da ih tiskam, potrebni su mi bili sponzori i pretplatnici, pa sam prošao bez osobnih troškova. Od utrška njemačkog izdanja poslao sam u Ukrajinu oko 5000 eura. Ostala su mi tri primjerka na njemačkome i jedan primjerak hrvatskog izdanja. Hrvatsku knjigu namjeravam uskoro ponovo tiskati.

? **Prati vas nadimak da ste autentični franjevački „mercedes“. Što to znači?**

! Odgovor na to pitanje daje autor nadimka, umirovljeni novinar *Glasa koncila* Vlado Čutura: „Autentični franjevački ‘mercedes’ ima u sebi više simbolike, prvo je poveznica Hercegovine i Njemačke, jer šezdesetih godina iz siromašne Hercegovine brojni su išli u Njemačku i vraćali se s mercedesom. To je ‘car na cesti’: izdržljivost, nepoderivost, prepoznatljivost. Može proći milijun kilometara, i kad sporedni dijelovi otpadnu, on ide dalje. To je simbol nepoderivosti... Franjevci su nepoderivi... Tvoj hodočasniki hod je bio nepoderiv, hrabrost, izdržljivost i čvrsta vjera su te vodili i vode... Franjevac autentični koji ide poput mercedesa.“

? **Imate li omiljeno hodočašće na kojem ste bili i koje je hodočašće na popisu vaših neostvarenih želja?**

! Sva su mi hodočašća bila omiljena. Ali najomiljenije je svakako

Camino – hodočašće u Santiago de Compostelu. Ondje je cijeli svijet na nogama, od Aljaske do Novog Zelanda, hodočasnici svih uzrasta, zvanja, narodnosti, vjera i rasa. Pokušavao sam s mnogima stupiti u kontakt. U prvom redu me zanimalo stanje vjere i Crkve u pojedinim zemljama. Namjerio sam se i na ljude s kojima nitko drugi prije mene nije stupio u kontakt. Mnoge od tih najzanimljivijih susreta opisao sam u svojoj knjizi. Jedina moja još neostvarena želja je obići pješice Genezaretsko jezero ili Galilejsko more. To sam naglasio u knjizi. Što se fizičke sposobnosti tiče, to bi još išlo, ali u ovih sedam godina od mogega zadnjeg hodočašća nije to zbog nemira u Svetoj Zemlji bilo moguće. Još uvijek postoji nada, jer ona zadnja umire.

Od 2018. živite u samostanu hercegovačkih franjevaca u Dubravi, gdje obavljate službu ispovjednika. Koji je najveći grijeh koji muči današnjeg čovjeka i što je njegov uzrok?

Ja bih to mogao prije nazvati ovisnošću više nego grijehom. Vidimo da je sve više ovisnosti o alkoholu, nikotinu, drogama, o kocki, pornografiji i dr., čime se ugrožava vlastito zdravlje i zdravlje obitelji i cijelog naroda. Najveći su grijesi možda mržnja i neopraštanje, što čovjeka također čini bolesnim. Većinu psihosomatskih bolesti danas bih sveo upravo na te dvije stvari. Ovdje ću navesti dva primjera, koji me u zadnje vrijeme posebno zaočupljaju. Naime, negdje sam čuo da je jedan splitski svećenik izjavio: „Danas mi ih je došlo stotinu na ispovijed, ali sam samo troje ispovjedio. Zašto? Vele mi: ‘Nisam mogao oprostiti.’ Ja im velim: ‘Ako ne možeš ti oprostiti, ne mogu ni ja tebi.’“

Drugi primjer je iz jednog filma o Konjicu u Domovinskom ratu, u kojem su muslimani pobili mnoge katolike, porušili im kuće i sve živo. Na kraju filma dolazi jedan od stradalnika, komu su mnoge članove obitelji muslimani pobili. Imao je potrebu da posvjedoči nešto posve kršćanski. Veli da je jednom svojemu prijatelju ispričao da mrzi muslimane i da im ne može oprostiti. Prijatelj, koji nije bio ni katolik ni vjernik, veli mu: „Kako ti kao kršćanin možeš mrziti i ne praštati?“ To mu je dalo povoda da razmišlja o tom prijateljevu upozorenju. Nakon ozbiljna promišljanja došao je do zaključka: „Od danas

ne ću više mrziti i oprostiti ću sve što mi je učinjeno. Kao znak toga pred svima vama bacam ovaj kamen kao znak nemrznje i opraštanja.“

Smatrate li da narodi u misijskim zemljama žive jednostavnije, uz više zahvalnosti, pa su duhovno bogatiji od nas u Europi?

Svakako! Oni žive siromašno. Gladni su tijelom, a bogati duhom. Nekad smo i mi takvi bili. U Europi ljudi imaju sve, a nemaju ono najvažnije, smisao života. Netko reče: „Prije su ljudi živjeli 40-50 godina i vječno. Danas žive sto godina i ništa.“ Vjera je oslabila ili posve iščezla.

Koliko su misije važne za svijet i društvo u kojem živimo i kako probuditi misijski duh?

Kada spominjemo misije, mislimo na klasične misije, kamo su stotine i tisuće misionara iz Europe išli u Afriku, Aziju i Južnu Ameriku. Danas nema više takvih misija, a možda i nisu više ni potrebne. Kršćanstvo je u tim zemljama nadmašilo Europu, pa misionari iz tih zemalja dolaze u Europu kao dušobrižnici, župnici i kapelani. Mogli bismo ih nazvati i pravim imenom: misionari Europe, koja je izgubila svoj kršćanski identitet. Možda treba i to spomenuti: europski misionari u Africi, Južnoj Americi i Aziji danas su postali suvišni, tako da ih domoroci više toleriraju zbog njihova materijalnog doprinosa gradnjom crkava, škola, bunara i sl. Neke redovnice nisu mogle izdržati netrpeljivost domorotkinja, pa su se morale vratiti u Europu.

Crkva je po svojoj naravi misijska, ali je pitanje jesu li vjernici svjesni toga i da smo po krštenju svi pozvani biti misionari. Zašto je uvijek najteže biti misionar u svojoj obitelji?

Crkva je po svojoj naravi misijska. To stoji. Ali poimanje misija nekada i sada nije isto. Misija znači poslanje za širenje vjere. Ali ne samo vjere, već i nade i ljubavi. Ne samo navještaj riječi i slavlje liturgije. Misijski djelovati znači kršćanski živjeti. To treba ljudima našeg vremena usvijestiti. Upravo zato je najteže biti misionar u vlastitoj obitelji. Treba imati na umu i onu Isusovu: nigdje nije prorok tako slabo primljen kao kod svojih.

Kolika je važnost molitve za naš život i rast u vjeri te koja je vaša omiljena molitva?

Bez molitve nema pravog kršćanskog života. Postoji mnoštvo molitava, usmenih i pismenih. Postoje takozvane spontane molitve, molitve srca. Molitva je razgovor s Bogom. Možda više slušanje nego govor. Ali postoji molitva za svaku prigodu i za sva vremena. Molitva koju je Isus naučio moliti, kad su ga učenici pitali da ih nauči moliti možda malo drukčije od tadašnjih njihovih zemljaka. Tad ih je naučio moliti Oče naš, u kojem je sadržano sve za život potrebno: slava i hvala Bogu na visini i mir ljudima na nizini. I to je moja najomiljenija molitva.

Koji je vaš omiljen biblijski citat i zašto?

Moj najomiljeniji biblijski citat je: „A ovo je vječni život: upoznati tebe, jedinoga i pravoga Boga, i onoga koga si poslao, Isusa Krista.“ (Iv 17, 3). Taj citat stoji na mojoj mladomisničkoj spomen-sličici od 23. srpnja 1967.

Koji vam je svetac poticaj i uzor ljubavi prema Bogu i čovjeku?

Sveti Franjo, a tko bi drugi i bio. Njega nazva jedan postkoncilski pisac drugim Kristom. A tko je više ljubio od Krista? Moja rodna župa posvećena je sv. Franji, a moj redovnički život je u njegovu prvom redu. Ima puno i drugih uzora, ali je on najveći.

Koja bi bila vaša poruka čitateljima Radosne vijesti i što biste nam stavili na srce kao poticaj za razmišljanje i djelovanje?

Budite misionari ondje gdje živite i radite. Misijska djelatnost ima novo ime: nova evangelizacija. Samo bi nas ime moglo odvesti u krivo. Evangelizacija znači navještaj radosne vijesti u prvom redu vlastitim životom, a onda i riječima. Na putovanjima sam se susreo sa žiteljima raznih religija, u prvom redu velikih nekršćanskih: islama, budizma i hinduizma. Iako mi se naučavanja ne sviđaju, sviđaju mi se ljudi koji se u tim religijama rađaju, žive i umiru. Tako sam doživio određenu poljuljanost u svojem shvaćanju misija: zašto bi im se trebala nametati nova religija? Barem ne u onom smislu kako se to nekada činilo. Promijenio sam mišljenje kad sam u glavnom gradu Tibeta vidio brojne muslimane u četvrtima s dvjema velikim džamijama. Na pitanje postoje li u Tibetu organizirane kršćanske zajednice vodič je odgovorio negativno. Pomislio sam i čak rekao: „Kada mogu muslimani imati takve zajednice, zašto ne bi i kršćani?“ Da sam mladi, prijavio bih se za misionara u Tibetu!

PAPINE MJESEČNE MOLITVENE NAKANE ZA 2025. GODINU

SRPANJ

Molimo se da ponovno učimo kako razlučivati, da znamo izabrati životne puteve i odbaciti sve što nas udaljuje od Krista i evanđelja.

Prije tri godine papa Franjo četrnaest svojih kateheza, što ih obično drži srijedom mnogim hodočasniciima u Rimu, posvetio je važnoj sastavnici našeg života, a riječ je o razlučivanju. Sam nam život nameće razlučivanje, kazao je papa odmah na početku svoje prve kateheze, ističući da uvijek, svaki dan, htjeli mi to ili ne, o nečemu razlučujemo; primjerice, kod jela, kod čitanja, na poslu, u odnosima, kod kupovine potrebnih stvari. Život nas uvijek stavlja pred izbore, a ako ih ne činimo svjesno, na kraju život bira umjesto nas i odvede nas onamo kamo i ne želimo.

Tim svojim poticajem moliteljima papa, jednostavno, daje vrhunski motiv za razlučivanje tijekom našeg života, a to je da odbacimo ono što nas udaljuje od Krista i evanđelja, a izaberemo ono što nas Kristu približava te da evanđelje bude vodič i svjetlo našem životu. Papa izričito veli da se u tome imamo uvježbavati ne bismo li svoj život živjeli u punoj slobodi i jednostavnosti djece Božje. Premda nam se to može činiti zamornim, da si olakšamo, valja nam posegnuti za učiteljem razlučivanja. To je u prvom redu sv. Ignacije Lojolski, kojega slavimo posljednjeg dana ovog mjeseca. On je osobno iskusio

što i kako razlučivati, pa nam je to ostavio u knjižici *Duhovne vježbe* te u svojoj autobiografiji.

Ovi ljetni mjeseci mogu nam biti posebna prigoda da obavimo duhovne vježbe, kao što to čine redovnici i redovnice svake godine. Duhovne su vježbe upravo namijenjene prvotnomu razlučivanju i prepoznavanju volje Božje glede mogega životnog poziva. A ako smo to već učinili, onda se taj izbor može smatrati razložnim, pa nam svakogodišnje duhovne vježbe postaju prigoda da se u svojem prvotnom izboru obnovimo i učvrstimo.

KOLOVOZ

Molimo se da društva u kojima se život čini težim ne podlegnu napasti sukoba zbog etničkih, vjerskih ili ideoloških razloga.

Dok je prošla papina molitvena nakana usredotočena na svakog vjernika, da bismo svi naučili pravilno razlučivati dobro od zloga, ovaj mjesec kao da papa želi tu vrlinu razlučivanja usmjeriti na političare. Riječ je, naime, o prihvatanju raznolikosti među etničkim, vjerskim i ideološkim skupinama koje eventualno žive u istoj državi, da bi suživot bio prožet međusobnim poštovanjem i uvažavanjem i temeljen na dijalogu. Pritom valja voditi računa o bitnim sastavnicama

svakoga ljudskog bića te ih poštovati uza sve raznolikosti u shvaćanjima, a da se pritom ne pribjegava opakosti dominiranja jednih nad drugima. Očito je da se to ima ostvarivati na svim razinama pojedine države i da su obično jednostavni ljudi tolerantniji jedni prema drugima no što su to pojedini s vrha političke ili društvene odgovornosti.

I dok papa potiče vjernike na razlučivanje sukladno s evanđeoskim vrijednostima, koje su usmjerene prema dobru svakog pojedinca,

ovdje je riječ o općeljudskim vrijednostima i mogućim opasnostima, odnosno napastima od kojih se odgovorni moraju zdušno udaljavati da bi osigurali miran i skladan suživot među mnogolikim različitostima u pojedinim društvima. Čežnja za određenom monolitnošću vrlo često prelazi u goleme nepravde, izdižući jednu vjeru, etničku skupinu ili ideologiju prema mogućem totalitarizmu. A iskustvo totalitarizama dvadesetog stoljeća imalo bi biti dostatna pouka svima.

Župa Boće – hodočasnica nade

Današnji čovjek zaokupljen je tolikim stvarima da živi u horizontali od danas do sutra. Vidi onoliko koliko svojim pogledom može dobaciti, a osjeća onoliko koliko traju njegove potrebe da bi ostao na životu. Nada mu je nešto daleko i nezamislivo jer misli, uglavnom, na trenutačne želje i ostvarenja. Blagopokojni papa Franjo bio je duboko svjestan beznađa današnjeg čovjeka i zato je 2025. godinu proglasio Godinom nade, s naglaskom da su svi krštenici pozvani biti hodočasnici nade. Krjepost nade moguća je samo ako je prožeta drugim dvjema teološkim krjepostima – vjrom i ljubavlju.

Malobrojna župna zajednica u Boću, kod Brčkog, ima nešto više od 300 vjernika, ali iz godine u godinu svjedoči svoju vjeru, nadu i ljubav moleći za misije i prikupljajući novčanu pomoć za najpotrebitije u misijskim zemljama. Ove godine, zajedno sa svojim župnikom vlč. Filipom Maršićem, prikupili su 12000 maraka (6135 eura). Župnik ih potiče da je najbolje odricanje u korizmi kad se protuvrijednost onoga čega su se

odrekli dadne za potrebite, a najpotrebitiji su naša braća i sestre u Kristu u misijskim zemljama.

Župa Boće među prvim je župama u Vrhbosanskoj nadbiskupiji po prikupljenim sredstvima za misije. Što im drugo poželjeti nego da ih prati zagovor dragog svetca – sv. Ante Padovanskoga, komu je župa posvećena! Uvijek bili sretni i rado-sni, da druge mogu usrećivati!

PMD BiH

Duhovna obnova suradnika, animatora i povjerenika župnih misijskih skupina

U subotu 28. lipnja 2025. u Sve-tištu Gospe od Brze Pomoći održana je duhovna obnova za suradnike, animatore i povjerenike župnih misijskih skupina Đakovačko-osječke nadbiskupije. Oko 60 osoba je došlo na duhovnu obnovu, koju je predvodio preč. Ante Šiško, nadbiskupijski povjerenik za misijsku djelatnost Crkve. Okupljanje je započelo u 19 sati.

Prvo je uslijedila zajednička molitva *Misijske krunice*. Posebice se u svakom otajstvu molilo za misionare koji djeluju na svim kontinentima, za njihovu snagu i ustrajnost u misijskom pozivu i poslanju.

Nakon toga uslijedila je sveta misa, koju je predslavio preč. Ante Šiško. U svojoj nadahnutoj propovijedi poseban naglasak stavio je na zahvalnost onima koji su se odazvali misijskomu pozivu, ali i svima okupljenima zbog spremnosti služenja Crkvi u misijskom poslanju svojih župnih zajednica. To služenje ponekada traži velika

odricanja i žrtvu te oni koji se zalažu za pomoć misijama često nailaze na nerazumijevanje u obitelji i u župnim zajednicama. Međutim, to nikako ne smije obeshrabriti prijatelje misija, jer njihovim zalaganjem misionari diljem svijeta dobivaju veliku pomoć koja im je potrebna za širenje radosne vijesti spasenja.

Nakon euharistijskog slavlja uslijedilo je klanjanje pred Presvetim, gdje su izrečene molitve za sve žive misionare, zahvala za njihov rad i trud na njivi Gospodnjoj, zahvala za sve misijske suradnike i najveća zahvala Isusu, koji ih je otkupio svojom raspetom ljubavi na drvetu križa. Svetu misu i euharistijsko klanjanje posebno je svojim pjevanjem uvećao zbor mladih „Glas srca“ iz Župe Kraljice Sv. Krunice iz Vođina-

ca. Nakon klanjanja uslijedilo je bratsko druženje u dvorištu sve-tišta. Članovi misijske skupine iz župe domaćina potrudili su se mnogo lijepoga pripremiti za tjelesnu okrepku nakon duhovne okrepe.

Preč. Šiško na kraju je zahvalio svim sudionicima na dolasku, a posebnu zahvalu uputio je župniku domaćinu vlč. Anđelku Cindoriju, kao i njegovim vrijednim suradnicima.

Tekst i fotografije: Ruža Keser

Jubilejski susret misionara Crkve u Hrvata

U Đakovu, središtu Đakovačko-osječke nadbiskupije, od 21. do 25. lipnja održan je 35. godišnji susret misionara Crkve u Hrvata.

U subotu 21. lipnja započelo je okupljanje sudionika. U Kući susreta nadomak đakovačke ljepotice, velebne katedrale sv. Petra, sudionike je dočekivao dijecezanski ravnatelj Papinskih misijskih djela Đakovačko-osječke nadbiskupije **preč. Ante Šiško**, zajedno s nacionalnom ravnateljicom PMD-a Hrvatske **s. Ivanom Margarin**. Uslijedilo je misno slavlje u kućnoj kapeli, a predvodio ga je misionar u Tanzaniji **don Velimir Tomić**, u suslavlju misionara u Brazilu **o. Milana Knezovića** i dijecezanskog ravnatelja PMD-a Vojnog ordinarijata u BiH **vlč. Josipa Tadića**.

Među sudionicima su uz misionarke i misionare bili i predsjednik Vijeća za misije Hrvatske biskupske konferencije **mons. Ivan Štironja**, porečki i pulski biskup, nacionalni ravnatelj PMD-a BiH **mons. Luka Tunjić**, 15-ak dijecezanskih ravnatelja PMD-a te nekoliko misijskih suradnika iz BiH, Hrvatske i Crne Gore.

Slavonskim župama

U nedjelju 22. lipnja, prvog dana službenog programa godišnjeg susreta misionara Crkve u Hrvata, sudionici su posjetili đakovačko-osječke župe, gdje su predvodili misna slavlja i propovijedali, odnosno gdje su misionari

i misionarke svjedočili o svojem misijskom poslanju.

U đakovačkim zdanjima

Po povratku u Kuću susreta sudionicima su se pridružili misijski suradnici Đakovačko-osječke nadbiskupije te su svi zajedno posjetili Bogoslovno sjemenište, gdje ih je s bogoslovima dočekaio rektor **dr. preč. Stjepan Radić**, koji je predstavio velebno zdanje.

Okupljeni u zajedništvu, predstavili smo se i razmijenili iskustva, podijelili radosti, bolje upoznali i susret članova misijskih zajednica s misionarima svi nosimo u srcu zauvijek. Od srca hvala misijskim suradnicima što sudjeluju u životu misionara! Dobri Bog sve vidi i daje milost za to. U nastavku programa sudionici su posjetili obližnji misijski ured Nadbiskupije, u kojem već nekoliko desetljeća marljivo radi **s. Ignacija Ribinski**.

Radni dio

Ponedjeljak 23. lipnja predstavljao je redovit radni dio susreta, a dan je započeo zajedničkom jutarnjom molitvom. Sudionicima susreta na početku su se obratili s. Ivana Margarin, biskup Ivan Štiro-

nja i mons. Luka Tunjić. S. Ivana je podsjetila da je ovo jubilejska godina, a i sam susret je jubilejski – 35. po redu. Kazala je da „biti misionari nade“ možda nije uvijek jednostavno ni posve jasno, ali kao što se biskup Štironja nadovezao, potrebno je sve činiti s nadom, koja nikada ne postiduje, te biti misionarima nade i misionarima duša.

Uslijedilo je samo predstavljanje prisutnih misionara, njihovih misija i djelovanja. Govorili su o izazovima i problemima u svojem poslanju, budući da su neki od njih, nažalost, izloženi i brojnim opasnostima. Predstavili su svoje misijsko djelovanje, koje se, uz naviještaj radosne vijesti, ogleda i u gradnji, medicinskom djelovanju, humanitarnoj pomoći, obrazovanju, raznim odgojno-obrazovnim programima...

Na kraju dana uslijedio je i susret s nadbiskupom **mons. Đurom Hranićem** u Ordinarijatu te misa u katedrali, koju je predvodio mons. Hranić. Od srca zahvaljujemo mons. Hraniću na srcu otvorenju za misije, koje gori misijskim žarom za Boga i čovjeka!

Hodočasnički dan

U utorak je bio hodočasnički dan po Slavoniji. Posjetili smo svetišta u Aljmašu i Ilači. Obišli smo Grad Heroj – Vukovar, crkvu, samostan i Vodotoranj, te Ilok i njegov samostan i poznate Iločke podume. U povratku, u Župi Kraljice Svete Krunice u Vođincima, gdje je župnik **preč. Šiško**, slavljena je sveta misa. Međutim, prije svete mise, u zajedništvu s okupljenim vjernicima, molila se *Krunica* za sve prijatelje misija te misionare i misionarke. U nastavku

večeri organizirano je druženje te je preč. Ante Šiško u ime svih okupljenih na susretu izrazio zahvale jubilarcima te uručio poklon, kao znak pažnje, misionarki na Islandu **s. Celestini Gavrić**, koja je proslavila 50. godinu redovništva, te misionaru u Tanzaniji **don Anti Batarelu**, koji je proslavio 50 godina svećeništva.

Završetak susreta

Susret je završio u srijedu ujutro zajedničkom jutarnjom i misom, nakon koje su se sudionici uputili svojim domovima, obogaćeni i ohrabreni novim vjerskim poletom, kakav je

moгуće dobiti jedino među misionarima i s misionarima, koji unatoč svim izazovima ustraju biti oštra olovčica u Božjim rukama. Misionari Crkve u Hrvata još su jednom posvjedočili koliko je zvjezdano misijsko nebo nad BiH i Hrvatskom te kako u domovinama imaju sigurno zaleđe, koje će im uvijek nastojati pomoći.

Budimo jedni drugima svjetlo i izvor radosti, da bi naša srca bila povezana, jer „pozvani smo ljubiti i širiti Božju ljubav u svim krajevima svijeta“ (bl. Pauline Jaricot, utemeljiteljice Djela za širenje vjere i „Žive Krunice“).

J. P. / PMD RH i PMD BiH

Misionarke s. Liberija Filipović i s. Ana Uložnik posjetile su u nedjelju 29. lipnja Župu sv. Ivana Krstitelja na Novoj Vesi i sudjelovale na euharistijskim slavljinama te oku-

Misionarke iz Haitija posjetile župu sv. Ivana Krstitelja u Zagrebu

pljenim vjernicima posvjedočile o svojem misionarskom radu u Haitiju. Sestre pripadaju družbi Služavke Malog Isusa i djeluju u Haitiju od 2014. godine. Tijekom misnih slavlja u devet i jedanaest sati, koja je predvodio ravnatelj Papinskih misijskih djela u Zagrebačkoj nadbiskupiji preč. Matija Pavlaković, časne sestre zahvalile su vjernicima na svemu što čine da bi pomogli braći i sestrama u misijskim zemljama. Istaknule su da, iako narod Haitija nema puno i živi u teškom siromaštvu, radostan je i ono malo što ima dijeli između sebe. Navele su primjer da djeca, kada dobiju bombon, ne će ga sama pojesti, već uvijek podijele s drugima. Također, kada obitelj

dobije hranu ili koju drugu pomoć, nikada ne zadrži sve za sebe, već podijeli sa susjedima. Narod Haitija živi siromašno i skromno, ali bogat je duhom. Voli Boga i želi živjeti. Sestre su okupljene vjernike potaknule na zahvalnost i neka se ne umore činiti dobro. Na kraju misnih slavlja preč. Matija Pavlaković zahvalio je upravitelju župe vlč. Andriji Miličeviću na otvorenu srcu i podršci misijskomu djelovanju. S. Ana i s. Liberija zahvalile su na prigodi da podijele svoje živo svjedočanstvo, a posebno ih raduje činjenica što u našoj župi aktivno djeluju Služavke Malog Isusa, kao i zajednica Prijatelji Malog Isusa.

Župa sv. Ivana Krstitelja

Priča o apostolu Sundarbana

Krajem svibnja Hrvatsku je posjetio indijski isusovac o. Iru-daya Jothi, vicepostulator kauze misionara o. Ante Gabrića u Indiji. O. Jothi za vrijeme svoje formacije radio je s o. Gabrićem, a napisao je i prvu knjigu o misionaru o. Gabriću na engleskom jeziku u Indiji: *The Apostle of the Sundarbans*. Podijelio je brojne uspomene i dogodovštine s o. Gabrićem te posvjedočio o živoj prisutnosti o. Gabrića na tlu Indije, iako je preminuo 1988. godine. Sjećanje na o. Gabrića vrlo je živo

i narod ga štuje kao sveta čovjeka, koji je iskreno ljubio Boga i svakog čovjeka koji mu je bio darovan na putu života.

Boravak u domovini oca Gabrića o. Jothi iskoristio je za posjet Nacionalnoj upravi Papinskih misijskih djela u RH, Misijskomu uredu Hrvatske pokrajine Družbe Isusove u Zagrebu, a posjetio je i voditelje Zaklade „Otac Ante Gabrić“, kao i rodnu kuću oca Gabrića u Župi sv. Ilije u Metkoviću. Tijekom boravka u Hrvatskoj o. Jothi posjetio je mje-

sta vezana uza život o. Ante Gabrića, a susreo se i s o. Mirkom Nikolićem, SJ, koji u Hrvatskoj vodi kauzu proglašenja blaženim o. Ante Gabrića. O. Jothi posjetio je i Medugorje te posvjedočio o velikoj ljubavi koju je o. Gabrić osjećao prema Majci Božjoj.

Biskup Salvadore Lobo posjetio Hrvatsku

Mons. Salvadore Lobo, biskup Biskupije Baruipur, u Indiji, u kojoj je djelovao i o. Ante Gabrić, 16. lipnja doputovao je u Hrvatsku i prvog dana svojeg boravka u Hrvatskoj posjetio Nacionalnu upravu Papinskih misijskih djela u Zagrebu, gdje se susreo s nacionalnom ravnateljicom s. Ivanom Margarín, FDC. Na susretu je sudjelovao i o. Zdravko Knežević, isusovac i bivši vicepostulator kauze za proglašenje blaženim o. Ante Gabrića.

Mons. Lobo surađivao je s ocem Gabrićem te ističe da samo oni koji su mu bili blizu mogu razumjeti dubinu ljubavi koju je imao za Isusa. Živio je za čovjeka te se neumorno i nesebično darivao za druge. Prisjećajući se djelovanja oca Gabrića, biskup Salvadore Lobo također je istaknuo da je uvijek bio radostan. Bez obzira na težinu problema ili zadatka koji je trebao izvršiti, iz njega je zračila radost, ljubav i mir. Bio je čovjek od riječi, gorio za Isusa i brata čovjeka te

nikada nije pravio razliku između katolika, muslimana, hindua ili ateista. Bio je čovjek pun ljubavi za svakoga. Živio je skromno, uvijek spreman pomoći, gorio za svaku dušu, neumoran i požrtvovan u naviještanju radosne vijesti. Biti misionar za njega je značilo dati Isusa drugima, dati život za druge, donijeti Isusa svima. U nastavku boravka u Hrvatskoj mons. Lobo susreo se s voditeljima Zaklade „Otac Ante Gabrić“, koji svim srcem neumorno rade i zalažu se da bi živa radost koju je o. Gabrić nosio te Božje svjetlo kojim je obasjavao svakog čovjeka gorjelo među nama i nikad se ne ugasilo. Ovi susreti potvrđuju povezanost domovine Hrvatske i Indije u životu i djelu o. Ante Gabrića te potiču na molitvu i nadu za njegovo proglašenje blaženim.

PMD u RH

U petak, 6. lipnja 2025. godine, u župi sv. Mirka u Šestinama – Zagreb, s. M. **Julijana Beretić**, članica Družbe Kćeri Milosrđa, primila je misijski križ kao blagoslov za misijsko djelovanje u Peruu. Voditelj misnog slavlja bio je mons. Ivan Štironja, predsjednik Vijeća za misije HBK i porečko – pulski biskup, u koncelebraciji s don Milom Miljkom. Na svečanom misnom slavlju sudjelovala je s. Ivana Margarín, ravnateljica Papinskih misijskih djela u RH, a uz brojne vjernike sudjelovale su redovničke sestre Kćeri Milosrđa zajedno sa s. M. Emilom Barbarić, provincijalnom predstojnicom koja je predstavila životni put s. Julijane i misiju kamo odlazi.

U prigodnoj homiliji biskup Štironja je na poseban način istaknuo što znači voljeti Isusa više od drugih te poručio kako voljeti Isusa više od drugih znači

Nova misionarka Crkve u Hrvata

dati sebe u potpunosti. „Dati život i potpuno izgorjeti za Radosnu vijest spasenja. Prema Isusovim riječima veći život nitko nema od onoga tko život svoj položi za svoje prijatelje. Međutim, onaj koji ljubi Isusa, spreman je dati život ne samo za prijatelje nego i za neprijatelje. I to je ono što Crkva propovijeda i na što nas Evanđelje poziva.“ Biskup Štironja u nastavku homilije još jednom podsjetio je da svatko od nas po krštenju postao je misionar. Po krštenju postajemo učenici misionari, pozvani nositi Evanđelje svijetu. Okupljene vjernike ohrabrio je riječima da ne zaborave kako smo veliki onoliko koliko znamo živjeti strpljivo, u ljubavi prema Isusu kroz našu svakodnevnicu koja često nije lagana. Važno je biti svjestan da upravo u križu je naša jakost i sigurnost. Nakon homilije obred je nastavljen blagoslovom križa i njegovom predajom s. Julijani. Pred kraj misnog slavlja prigodnu poruku novoj misionarki Crkve u Hrvata uputila je ravnateljica Papinskih misijskih djela u RH, s. Ivana Margarín te poručila: „Misijski križ koji si danas primila nije samo znak tvojeg odlaska u Peru – to je Kristov odgovor na tvoje: „Gospodine, ti znaš da te ljubim.“ To je povjerenje koje ti On daje da ga u bolesnima njeguješ i podupireš, u žalo-

snima tješiš, u priprostima podučavaš, i najviše – da budeš prisutna. Da budeš poput Marije, majka milosrđa trpećem čovječanstvu, kako je u jednom pismu iz 1937. napisala vaša blažena Utemeljiteljica. Duhovnost vaše Utemeljiteljice, blažene Marije od Propetog Isusa Petković, neka te uvijek podsjeća da Bog ne traži veličinu, već vjernost u malom. Ne traži se da budeš viđena, nego da se kroz tebe vidi Krist. Ona nas uči da živimo za druge, ali ne bilo kako – nego ponizno, u jednostavnosti, u vedroj i tihoj ljubavi.“ Na kraju svečanog misnog slavlja, obratila se s. Julijana Beretić, nova misionarka u Peruu, i poručila kako zahvaljuje Gospodinu kojim ju je pozvao i svima koji su ju svojim molitvama, riječima i primjerom pratili te još uvijek prate i preporuča se u molitve da ju Gospodin vodi i jača te oblikuje u poniznog i revnog svjedoka Evanđelja onima kojima ju šalje.

Molimo za s. Julijanu, našu novu misionarku u Peruu i preporučamo Božjoj mudrosti da ju nadahnjuje i neka ju prati blažena Marija Propetog Isusa Petković. Ne zaboravimo moliti za sve naše misionare i misionarke diljem svijeta, kako bi svojim životom i djelovanjem svima koje susretu donosili mir i dobro.

PMD u RH

Dužnosti i brige

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Bošonti, 29. kolovoza 1940.

Dragi moji!
Mir Spasitelj!ev!

Svaku šalu na stranu, ovaj put prošla je upravo „vlaška godina“ od mogega zadnjeg lista. Bilo je to nekako u ožujku, ako se dobro sjećam. Razloge vam ne trebam navađati. Živjeli smo u takvu iščekivanju da na pisma nije nitko ni mislio. Događaji su se takvom munjevitom brzinom razvijali da čovjek nije znao što će sutrašnji dan donijeti. Nastojao sam, ipak, slati članke u Zagreb, jer tiskarnice uvijek lakše idu nego listovi.

Prilike su se nekako ustalile. Barem tako izgleda. Stoga sam štampao treći broj *Palme* i pred nekoliko dana razaslao ga na adrese naših dobročinitelja. Prije sam sve kopije štampao ovdje, no budući da je u sadašnjim prilikama to prevelik trošak, poslao sam u Zagreb. Napravio sam tek oko 250 primjeraka za Ameriku i Indiju. I vama šaljem jedan ili drugi primjerak. Ostale ćete dobiti preko Zagreba. U listiću ima gdjevoja novost iz Bošontija, osobito o gradnji nove crkve.

U ovom listu pokoju vijest o svojoj „čačkalastoj liniji“. Idem još uvijek u „puntu“, pa mislim da ću naskoro morati promijeniti svoj za-

štitni znak u „iglu“. Onda ću biti potpuno siguran da ću lako kroz nebeska vrata!

Posla je toliko da zbilja čovjek zaboravi da bi se bilo dobro malo zaokružiti i ojačati. U zadnjem listu sam vam nabrojio svoje poslove i posliće. No u ono doba su bila dva svećenika u Bošontiju. Sada sam sam s o. Vizjakom, a nema puno nade da će nam pomoćnik tako brzo doći. Europa je zatvorena, pa misionari ne dolaze. To će možda biti i razlog da ću ja još jednu godinu ostati u Bošontiju. Nadao sam se ići do godine u bogosloviju, ali budući da nema tko voditi školu i ostale stvari u Bošontiju, otac superior bi me mogao ostaviti. Njegova je želja da što prije svršim, ali što će sirota, kad nema dosta ljudi.

Posla je dosta, no ja se svejedno odlično osjećam. Vrućina je pomalo popustila otkako je počelo kišno doba. Ali svejedno ima sparnih dana. Sutra počinje najgori dio godine. Svi vele da je rujana najteži mjesec u Bengaliji. Svuda naokolo voda, pa je više puta nepodnosivo vruće i ujedno sparno, jer je zrak pun vodene

pare. Vodu iz polja ne mogu ispustiti, budući da im treba za rižu, koja ne raste bez vode. Sva su polja zelena. I skakavci će navaliti. Više puta se moraju zatvoriti i vrata i prozori, jer je inače nemoguće raditi. A za vrijeme jela ih je toliko da bi sveti Ivan Krstitelj sigurno bio veseo – on je u pustinji jeo skakavce!

Čekam da nam se vrt barem malo osuši, pa ću pripremiti rasadnik. Koncem listopada sve će se moći presadivati. U to doba kiša više-manje prestaje. Zmija je mnogo na sve strane, no na njih se čovjek tako nauči da se nakon nekog vremena, jednostavno, na njih i ne obazire. Više se obazirem na lopove, koji nam po noći pohađaju školu da se dočepaju dječjih odijela. Sada je, naime, strašna bijeda. Ljudi nemaju što jesti. Mnogi jedu jednom u dva dana. Stoga nastoje krasti i prodavši ukradeno, kupiti si nešto riže. Ja stražim sa svojim debelim štapom. I mi smo siromasi, i to veći od svih njih. Pomoć iz domovine skoro je sasvim prestala, pa sam u velikoj brizi kako ću prehraniti djecu u školi. Molite se za nas! Molite se također za pogane, jer su obično vremena kušnje najbolja prigoda za obraćenja! Dolaze nam s mnogih strana. Jučer su mi došle dvije poganke hindu. Dovele su svoju djecu u školu. Mi smo za njih velika gospoda,

sahebi, pa djeca pozdravljaju poklekom na oba koljena i ljubljenu nogu. No ja sam djecu odmah pridigao i lijepo ih postavio uza svoj stol te se počeo s njima šaliti. Kad su to majke vidjele, nisu mogle vjerovati svojim očima. „Saheb, da smo mi znale da si ti tako dobar, mi bismo

već davno svoju djecu poslale u tvoju školu, da se za njih brineš i da ih učiš moliti se Bogu.“ Čujem danas da će još mnogi pogani doći. List je pri kraju. Ovaj put se i ne usuđujem čestitati, tako je kasno. Spominjem, međutim, da sam se molio i na Petrovdan, i na Klarindan, i osobito na

Jelindan. A za poklade ću se i još nekih sjetiti... Pozdravite sav komšiluk i sve one koji su darovali za crkvu svete Terezije!

Ljubi vas vaš

Ante

Hrvatskoj katoličkoj zajednici

Bošonti, kolovoz 1947.

Cijenjeni gospodine predsjedniče, ostali časnici i članovi Hrv. kat. zajednice!

Pismo iz daleke Indije! Možda ćete mu se malo začuditi. No kad spomenem da dolazi iz naše hrvatske misije u Bengaliji, odmah smo postali prijatelji. Čuli ste vi već mnogo o ovoj našoj i vašoj misiji, molili ste se za nju i njezine misionare. Osjetili smo mi više nego jednoć tu vašu ljubav. Hvala vam na njoj. Spasitelj vam uzvratio svojom ljubavlju, svojim blagoslovom i milostima!

Mnogima sam od vas slao ovaj naš listić *Tamo gdje palme cvatu*, no neki su me zamolili da bih ga slao i na druge adrese, tako da se zanimanje za ovu svetu misijsku stvar što više raširi među našim zemljacima u Americi. Mislim da je najbolji, najbrži i najsigurniji put do ovog cilja javiti se preko naše drage Hrvatske katoličke zajednice, predstavnice katoličke i svete Hrvatske u Americi. Učinili ste vi već

dosta za slavu Božju i diku našeg hrvatskog imena. Pratio sam s velikim zanimanjem razvitak vašeg rada, osobito ove zadnje burne godine. Vi ste bili na braniku vjere i slobode. I još ste uvijek – i vjerni svome idealu uvijek ćete i ostati. Znam, stoga, da će vas i misijski rad vaših sinova u ovim poganskim krajevima Indije zanimati. Naš je rad i vaš rad, naše poteškoće i vaše poteškoće, naši uspjesi i vaši uspjesi. Providnost je dodijelila nama Hrvatima ovu misiju na ušću poganima svete rijeke Gangesa kao polje apostolskog rada. U zahvalu Spasitelju za najdragocjenije blago hrvatskog naroda, našu svetu katoličku vjeru, što smo je od Spasitelja primili prije 13 stoljeća, mi ćemo se žrtvovati i nastojati svim silama da tu vjeru presadimo u ove krajeve Bengalije, „gdje palme cvatu“. Ovaj listić štampan je od vremena do vremena za prijatelje i dobročinitelje naše misije. Šaljem danas tek jednu kopiju.

Ako mislite da možete više kopija upotrijebiti, samo mi javite, pa ću vam ih drage volje poslati. Umetnut ću i pokoju fotografiju. Današnja vam prikazuje jednu malu Bengaliku. Ona želi postati urođeničkom časnom sestrom, pa smo je poslali na više nauke u grad Calcuttu. Preporučam nju i njezinih pet drugarica u vaše svete molitve, da bi sretno one mogle doći do svoga cilja i da bi ih mi u ovim teškim vremenima mogli iškolovati.

Uхватite li malo vremena, malo nam se javite. Iz domovine jedva koja vijest dolazi do nas. Vaša pisma će nas razveseliti, ojačati u teškom radu. Koliko god mognem, nastojat ću svakom i posebno odgovoriti na pisma.

Uz lijepi pozdrav vama i svima vašima, i uz našu lozinku: „Bengalija Kristu!“ ostajem vam odani u Isusu

O. Ante Gabrić, DI

Kursiljo – mali tečaj radosna kršćanstva

U vremenu individualizma, podjela, osamljenosti i duhovne praznine sve više ljudi traži načine kako ponovno pronaći smisao, mir i radost. Jedan od tih putova nudi **Kursiljo**, trodnevni duhovni seminar koji se sve češće održava u župnim zajednicama diljem Hrvatske i Bosne i Hercegovine. No Kursiljo nije samo „još jedan seminar“. On je iskustvo, doživljaj i susret. Sa sobom nosi potencijal duhovne obnove, otkrivanja zajedništva i produbljenja osobne vjere.

Više od seminara

Ime Kursiljo dolazi od španjolske riječi *cursillo*, što znači **mali tečaj**, no njegovo značenje daleko nadilazi tu definiciju. Kursiljo nije tečaj u klasičnom smislu riječi niti je puki seminar o kršćanstvu. To je prije svega **živo iskustvo kršćanske vjere**, koje potiče osobnu promjenu, uspostavlja zajedništvo i vraća dostojanstvo čovjeku.

U srcu je Kursilja ideja da se **evanđelje ne prenosi samo riječima, već i životom**. Zato je posebnost tog seminara u tome što u njemu **laici govore laicima**, dijeleći vlastita iskustva vjere, padova i obraćenja. Umjesto teoretiziranja, polaznici čuju autentična svjedočanstva o tome kako je Bog djelovao u životima stvarnih ljudi.

Rješenje za duhovnu žeđ

Suvremeni čovjek nosi u sebi brojna pitanja i terete – osjećaj manje vrijednosti, strahove, osamljenost, nedostatak smisla. Kursiljo upravo tomu želi doskočiti: **vratiti čovjeku radost, povjerenje, dostojanstvo**. Nudi put prema pomirenju s Bogom, sobom i drugima.

U temama seminara otvara se prostor za rješavanje temeljnih životnih pitanja: Kako se nositi s boli? Kako oprostiti? Kako prevladati depresiju? Kako vjerovati u ljubav u svijetu, koji često odbacuje vrijednosti vjere?

Kursiljo polazi od **osobe** – njezinih iskustava, ranjivosti i snova. Sudionici imaju mogućnost razgovarati u malim skupinama, dijeliti misli i postavljati pitanja bez straha. Stvara se prostor sigurnosti i prihvaćanja, gdje nitko nije sam, gdje se rađa osjećaj pripadnosti i prijateljstva.

Vjera iz srca, a ne samo iz glave

Jedna je od temeljnih karakteristika Kursilja **naglasak na iskustvu**. Vjera se ne prikazuje kao suhoparna teorija, već kao životna snaga. Umjesto učenja o Bogu, na Kursilju se dijeli osobno iskustvo **života s Bogom**. Cilj nije samo informirati, nego preobraziti.

Svećenici i laici zajedno vode seminar, no 2/3 nagovora drže laici. Taj timski pristup potiče model Crkve u kojoj svi vjernici imaju svoju ulogu. Vjera se ne živi samo u crkvenim klupama, nego i za stolom, u razgovoru, u zajedničkom smijehu i molitvi.

Zato Kursiljo često nazivaju i **novom evangelizacijom**, jer iako sadržaj nije nov, način prenošenja jest. Ne radi se o monologu s oltara, nego o dijalogu, susretu, iskrenoj komunikaciji i življenju evanđelja u svakodnevnicu.

Stol kao simbol zajedništva

Posebnu važnost u Kursilju ima **stol** – ne samo kao mjesto obroka, već kao **simbol zajedništva**. Sudionici sjede za stolovima, slušaju, govore, mole i slave. Kao što euharistija okuplja vjernike za Božjim stolom, tako i Kursiljo okuplja ljude za stolom života, gdje nitko nije promatrač, već sudionik.

U razgovoru i molitvi sudionici otkrivaju da **Bog dobro misli o čovjeku**, da vjera nije teret, već sloboda, i da Crkva može postati dom u kojem se osjećaju prihvaćeno i osnaženo.

Obnova Crkve – počinje od odraslih

Dugo se pastoral fokusirao na djecu i mlade, zanemarujući odrasle. Kursiljo to mijenja. Biskupi poput mons. Culeja i mons. Prende isticali su potrebu za preusmjerenjem pastoralne prema odraslima, jer bez njih Crkva ostaje bez temelja.

Kursiljo nije „ambulantna njega“, već **duhovna intenzivna terapija**, gdje se čovjeku ne daje samo savjet, već se **sluša, pomaže i vodi**. To iskustvo mijenja živote; ne spektakularno izvana, već duboko iznutra.

Radost kao plod vjere

Plod je Kursilja radost. Ne površna, nego ona duboka, prožeta mirom i sviješću da je „sve na svojem mjestu“. Ljudi odlaze s Kursilja drugačiji – ne savršeni, ali svjesni da nisu sami, da ih Bog ljubi i da njihova vjera ima smisao i snagu.

U osobnom susretu s riječju Božjom, sakramentima, molitvom i zajedništvom mnogi ponovno otkriju **slobodu djece Božje** – slobodu da ljube, praštaju, žive s povjerenjem i predanošću.

Kursiljo nije čarobni štapić, ali je **iskustvo koje mijenja pogled na život i vjeru**. Tijekom tri dana molitve, razmišljanja, svjedočanstava i zajedništva čovjek može pronaći ono što mu je često najpotrebnije – **nadu**. I vjeru da je moguće živjeti kršćanski – s radošću, ljubavlju i mirom. Jer, kako često kažu sudionici nakon Kursilja: „Ništa nije novo, ali sve je novo jer sam ja – nov.“

Dodite i vidite!

Ivana Šarušić

Posjetite: www.kursiljo.com i javite se: 091 722 43 42
<https://www.facebook.com/Kursiljo/>
<https://www.instagram.com/kursiljo/>
kursiljo.hrvatska@gmail.com

ZA MISIJE I MISIONARE:

N. N. 300 KM * Josip Jakovljević 20 KM * Julija Bošnjak 70 KM * Elksir d.o.o., Vesna Bakula 300 KM * Siniša Skočibušić 100 KM * Ivan Džalto 50 KM * Radmila Majić 20 EUR * Tonka Majić 50 KM * Anto Jurić 30 KM * Stojan Bošnjak 50 KM * Frano Rupčić 100 KM * Ljubomir Pavlović 50 KM * Prajo Greta 500 EUR * Župa Gospe van Grada, Šibenik 25 EUR + 25 EUR + 25 EUR + 25 EUR * Župa Sv. Martina Biskupa, Žuljana 317,4 EUR * Matković Ante 10 EUR * Dragica Radoš 15 EUR * Klaudio Krajcar 60 EUR * Ivana Škrnjug 20 EUR * Željko Pavin 15 EUR * Dragan Purišić 13,27 EUR * Vesna Matišin 90 EUR * Nedeljka Šantek 10 EUR * Čargonja Vera 80 EUR * Dinko Herc 15 EUR * Daria Matijević 20 EUR * Gabrijela Novak 10 EUR * Mateo Vukić 50 EUR * Slavica Ivandić 150 EUR * Milivoj Šimičić 30 EUR * Petar Hrženjak 100 EUR * Massimo Milevoj 200 EUR * Mihaela Picig 200 EUR * Termoproces d.o.o. 30 EUR * Josip Lučić 100 EUR * Ivan Čukina 2 EUR * Dubravka Trgovac 10 EUR * Franjo Vrdoljak 30 EUR * Cvjetko Milanja 500 EUR * Božica Deželjin 10 EUR * Milan Komljenović 10 EUR * Vera Čavar 10 EUR * Jasna Šimunić 10 EUR * Buhin Peharec Snježana 150 EUR * Massimo Milevoj 100 EUR * Vesna Matišin 90 EUR * D. Gatar 8,63 EUR * Radošević Gordana 8 EUR * Vjeran i Mirjana Ivošević 20 EUR * Željka Tukić 100 EUR * M. Mihaljević 2,65 EUR * K. Tadijanec 30 EUR * Stipe Čizmić 10 EUR * Milica Kevešić 20 EUR * Silvana Knežević 100 EUR * Leticija Kolaković 20 EUR * Kristijan Banić 40 EUR * Vlatko Miličević 15 EUR * Tomkić Nikola 40 EUR * Topić Branko 15 EUR * Samostan Benediktinki Sv. Andrije, Rab 15 EUR + 15 EUR * Ivana Josipović 15 EUR * Ivo Marušić 15 EUR * Kostešić Marija i Božo 13,27 EUR * Joško Listeš 25 EUR * Zoran Arapović 20 EUR * Zvonko Pleše 10 EUR * Laura Herczeg 100 EUR * Božo Rimac 100 EUR * Nedić Ivka 6,64 EUR * Ivana Goleš 20 EUR * Sanja Ivčević 20 EUR * N.N. 1 EUR * Marija Križek 13,27 EUR * Miroslav Blažan 6,64 EUR * Čorković Dragan 13,33 EUR * Željka Vendl 30 EUR * Dinko Herc 15 EUR * Maja Musa 15 EUR * Loti društvo za usluge i trgovinu 50 EUR * Vlatka Lahovsky 20 EUR * Damir Orešković 6,64 EUR * Zvonko Bogi 15 EUR * Pirovac Profi Mix d.o.o. 50 EUR * Klara Pošćić Stilin 15 EUR * Ante Čović 70 EUR * Maja Perać 15 EUR * Marinko Matanović 10 EUR * Dubravka Mađarević 20 EUR * Kata Zubak 10 EUR * Zdravka Lovrić 10 EUR * Specijalistička ordinacija obiteljske medicine, dr. Marica Vujčić 30 EUR * Marija Vuletić 20 EUR * Nikolina Štimac Puž 10 EUR * Ivan Zrno 30 EUR * Vesna Klepo 50 EUR * Dentalni Laboratorij Ivana Bjelić 30 EUR * Davor Begović 6,64 EUR * Malec Ivica 30 EUR * Ivanka Rezo 50 EUR * Arsen Brničević 50 EUR * Stela Dujmović 13 EUR * Ivana Marinović 100 EUR * Stanković Danijel 30 EUR * Tomislav i Dragica Ivošević 20 EUR * Željka Stošić 10 EUR * Melani Majdandžić 85 EUR * Anisija Podrug 25 EUR * Tomislav Drmić 7 EUR * Darinka Grahovec 15 EUR * Marko Brekalo 10 EUR * Karolina Hrstović 30 EUR * Marica Čavlina 13,27 EUR * Željka Stošić 6,64 EUR * Jelena Orešković 6,64 EUR * Kata Vuković 50 EUR * Zorislava Balaž 20 EUR * Aircash d.o.o. 6,64 EUR * Miro Baković 1 EUR * Marijana Rukavina 15 EUR * Ante Mazić 7 EUR * Dalibor Jozinović 10 EUR * Ilija Posavec 10 EUR * Ivica Bradica 19,91 EUR * Kata Sabelja 13,27 EUR * Anica Josić 20 EUR * Vatroslav Mihalić 13,27 EUR * Terezija Ratković 10 EUR * Božica Sambolec 20 EUR * Dorjan Kušević 50 EUR * Zdenka Podhraski-Relja 10 EUR * Marinko Hudolin 20 EUR * Tea Vuković 20 EUR * Tomislav Čubelić 40 EUR * Vinko Klarić 30 EUR * Aleksandar Jazić 27,5 EUR * Radoš Dragica 15 EUR * Milan Šijan 50 EUR * A. Perhaj 50 EUR * Branka Matić 26,54 EUR * Katica Hovanec 5 EUR * Tina Petković Ličina 10 EUR * Ivanka Benjak 10 EUR * Vesna Klepo 100 EUR * Dominik Stažić 10 EUR * Stjepandubinko 35 EUR * Cizic Dusana 10 EUR * Kocijan Vjekoslav 10 EUR * Matković Ante 10 EUR * Vusić Štefanija 5 EUR * Stana Prskalo 19,91 EUR * Miroslav Matić 10 EUR * Dragan Purišić 13,27 EUR * Lidija Petrač 10 EUR * Ivana Škrnjug 20 EUR

* Vesna Klepo 100 EUR * Harča Stjepan 5 EUR * Vesna Matišin 90 EUR * Ivana Andračić 70 EUR * Klaudio Krajcar 70 EUR * Kamelija Matijašević 10 EUR * Josip Lučić 100 EUR * Vesna Vinicki 7 EUR * Ivan Čukin 2 EUR * Drago Markušić 6,64 EUR * Ivana Goleš 20 EUR * Kamelija Matijašević 5 EUR * Mladenka Lovrović 20 EUR * Slavica Ivandić 110 EUR * Kamelija Matijašević 5 EUR * Milan Komljenović 10 EUR * Nino Babić 20 EUR * Jasna Šimunić 10 EUR * Topić Branko 15 EUR * Dubravka Trgovac 10 EUR * Hrvoje Cerovac 20 EUR * M. Mihaljević 2,65 EUR * Branka Babić 6,64 EUR * N.N. 410 EUR * Župa Rođenja BDM, Labin 200 EUR * Ante Šiško 5 EUR * Nada Vrbek 40 EUR * N.N. 34 EUR * D. Gatar 8,63 EUR * Vjeran i Mirjana Ivošević 20 EUR * Mikolčić Cika 5 EUR * Željka Tukić 100 EUR * Gabrijela Novak 10 EUR * Cvjetko Milanja 500 EUR * Božica Deželjin 20 EUR * Gordana Radošević 16 EUR * Kata Josipović 100 EUR * Massimo Milevoj 60 EUR + 25 EUR * Damir Orešković 6,64 EUR * Kristijan Banić 40 EUR * Zorislava Balaž 30 EUR * Specijalistička pedijatrijska ordinacija Šime Paparić-spec.pedijatrije * Ordinacija opće medicine dr. Mirjana Markobašić 50 EUR

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPO TREBITJE:

Eleonora Rašić 50 KM * Tatjana Ajzerle 10 KM * Cirko Petar 13,27 EUR + 15 EUR * Ivona Nekić 25 EUR * Dobrović Frane Miro 50 EUR * Andrija Martinović 20 EUR * Marlon Macanović 7,78 EUR * Orsula Skurić 10 EUR * Marica Vrtarić 6,64 EUR * Stjepan Šošarić 150 EUR * N.N. 25 EUR * Antal i Kornelija Balog 4 EUR * Zrinka Pulić 100 EUR + 100 EUR * Zubčić Zoja 13,27 EUR + 13,27 EUR * Radošević Gordana 8 EUR * Ljubo Radić 50 EUR * Pero Petanjak 10 EUR * Marijana Bogadi 200 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Sandro Jakopčević 60 EUR * Branko Dragojević 40 EUR * Marijana Maleš 10 EUR * Franjo Igrec 150 EUR * Evelina Laković 100 EUR * Branko Saili 14 EUR * Josip Kordić 20 EUR * Gabrijel Kozina 10 EUR * Iva Miletić Babin 30 EUR * Dijana Miletić 20 EUR * Marko i Zdravka Rimac 385 EUR * Slaven Plasaj 60 EUR * N.N. 150 EUR * Sandra Španić 20 EUR * Željka Vodopija 26,54 EUR * Veronika Radić 100 EUR * Alenka Butigan 7 EUR * Jadranka Bačić-Katinić 25 EUR * Lovorka Jelić 12 EUR * Robert Janjiš 50 EUR * Ana Mrgan 15 EUR * Andrija Martinović 150 EUR * Dubravko Dujmić 20 EUR * Dorjan Kušević 50 EUR * Tomkić Josip 50 EUR * Petar Ribičić 20 EUR * Blaško Kivić 50 EUR * Ivanka Babić 100 EUR * Harča Stjepan 10 EUR * Darko Ivaković 50 EUR * Zubčić Zvonimir 30 EUR * Greta Prajo 500 EUR * Hrvoje Pašalić 110 EUR + 100 EUR * Nelica Valdižić 40 EUR * Čargonja Vera 80 EUR * Domagoj Vukman 55 EUR * Marica Vrtarić 6,64 EUR * Stjepan Šošarić 150 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Branko Dragojević 40 EUR * Jadranko Vinković 20 EUR

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Župa bl. Alojzija Stepinca, Orašje 1.000 KM * Neveda, Tromeda-Medugorje 514 KM + 42,50 EUR * Mališić, Tromeda-Medugorje 414,70 KM + 38,80 EUR * Diskont Planinić, Tromeda-Medugorje 410,30 KM * Ljekarna Biopharm, Medugorje 179,40 KM + 37 USD * Gedor, Medugorje 227,30 KM + 9,40 EUR * Inter Tekstil, Tromeda-Medugorje 225,70 KM + 77,80 EUR * Cip Trgovina, Tromeda-Medugorje 204,90 KM + 43,50 EUR * Elcro, Medugorje 71,60 KM + 4 EUR * Fotografska radnja, Đani, Medugorje 10,05 KM + 6,70 EUR * Pekarna St. Nicol, Medugorje 2,40 KM + 13 EUR * Bars, Čitluk 685,20 KM + 66,80 EUR * Vibo, poljoprivredna Ljekarna, Čitluk 570 KM + 20 EUR * Knjižara Pinocio, Čitluk 364,60 KM + 35,20 EUR * Dijana Prusina, Čitluk 265,40 KM + 1,20 EUR * Trgovina Marelja, Čitluk 288,30 KM + 22,50 EUR * Imbex, Čitluk 91,35 KM + 4,10 EUR * Trgovina Beban, Čitluk 71,85 KM + 8,60 EUR * Ljekarna Salviae, Čitluk 42,50 KM + 5 EUR * Župa Gospe Fatimske, Labin 375 EUR * Mršić Tomislav 50 EUR + 50 EUR * Župa Sv. Martina biskupa, 52231 Sveta Nedelja 80 EUR * Nadica Haric 10 EUR * Janja i Nika Kasić 15 EUR * Slobodan Rakić 500 EUR * Oš Jurja Barakovića, Ražanac 200 EUR * Marijana Bogadi 100 EUR

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEČENIKA U MISIJAMA:

Dekanati Vrhbosanske nadbiskupije: Travnički 1.030 KM * Bugojanski 487,50 KM * Usorski 784 KM * Tuzlanski 356 KM * Kreševski 500 KM * Šamački 700 KM * Ramski 870 KM * Brčanski 750 KM * Žepački 1.060 KM * Posveta ulja – katedrala Presvetog Srca Isusova, Sarajevo 1.437,50 KM * Vlač. Marko Stipić 500 KM * Vlač. Luka Brković 100 KM * Fra Ivan Marić 195 KM * Ivana Čilić 20 KM * Eleonora Rašić 100 KM * Benedikt Pehar 100 KM * Dinka Antić 200 KM * Ljiljana Lukenda 100 KM * Tomislav Perić 100 EUR * Janko Krznarević 133 EUR + 133 EUR * Branimir Motočić 50 EUR * Dorjan Kušević 50 EUR * Tomislav Bilić 10 EUR * Harča Stjepan 35 EUR * Damir Barić 10 EUR * Nada Talajić 40 EUR

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Aneta Gotovac, studentica 350 KM * Franjo Šarić 100 KM * Dijana Blažević 100 KM * A. O., Banja Luka 350 KM * Julija Bošnjak 105 KM * Mile Grubešić 100 KM * Jure Rupčić 1.000 KM * Nada Rupčić 50 KM * Jrena Šimić 35 KM * Milica Krpan 120 EUR * Željko Horvat 45 EUR * Vedran Slapničar 4,65 EUR * Andreja Matković 10 EUR * Nives Labinac 20 EUR * Lucija Maleš 25 EUR * Danijela Horvatek Tomić 26,54 EUR * Domagoj Pejić 20 EUR * Biljana Gorša Ulbrich 6,64 EUR * Diana Bagarić 6,64 EUR * Marija Vukasović 30 EUR * Drmić Nedjeljka 15 EUR * Hećimović Vesna 20 EUR * Marija Galić 10 EUR * Kristina Zlatić 20 EUR * Marija Bobinac 20 EUR * Ivan Balažević 30 EUR * Gordana Klarić 120 EUR * Marija Cerčić 150 EUR * Zlatko Horvat 15 EUR * Milica Bunić 13,27 EUR * Igor Končurat 15 EUR * Ivo Komljenović 15 EUR * Blagoje Kordić 20 EUR * Nadija Mesarić 10 EUR * Francika Sabo 22 EUR * Dubravko Tandarić 40 EUR * Milica Krpan 130 EUR * Tatjana Ilić 10 EUR * Oš Mate Lovraka, Zagreb 400 EUR * Milena Obrovac 20 EUR * Marcelić Josip 30 EUR * Katica Oman 5 EUR * Željko Horvat 45 EUR * Vedran Slapničar 4,65 EUR * Nives Labinac 20 EUR * Đurđica Franjković 20 EUR

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Ivanka Doko 25 KM * Anda Mihaljević 100 KM * Mario Zrilić 70 EUR * Dario Maradin 13,27 EUR * Filip Babić 45 EUR * Matija Gložinić 20 EUR * Marčinković Zoran 40 EUR * Zrinka Čale 30 EUR * Antonieta Težak 15 EUR * Ljubo Radić 50 EUR * Stjepan Vuzem 30 EUR * Marijana Bogadi 100 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Deni i Petra Pendic 1290 EUR * Mario Zrilić 70 EUR * J. Zrno 3,98 EUR * Obrt-VI. Marjan Barić 70 EUR * Dražen Buhaneć 70 EUR * Mihael Popinjac 20 EUR * Slaven Plasaj 50 EUR * Anica Keškić 20 EUR * Danica Humek 5,3 EUR * Jularić Galić Ana 20 EUR * Anda Mrvelj 13,27 EUR * Stevo Horvat 14 EUR * Vuković Nada 10 EUR * Ruža Turk 6,64 EUR * Vesna Erdac 9,95 EUR * Anda Svoboda 6,64 EUR * Danica Kistić 13,27 EUR * Dubravko Tandarić 5 EUR * Ivanka Boras 30 EUR * Jelena Vurušić 30 EUR * Josip Antunović 100 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Marčinković Zoran 40 EUR * Dario Maradin 13,27 EUR * Antonieta Težak 20 EUR * Josip Trbara 140 EUR

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

A.O., Banja Luka 200 CAD * Mate (Bruno) Čavar 30 KM * Marić Ante 130 EUR + 130 EUR * Marčinković Zoran 40 EUR + 40 EUR * Pero Petanjak 15 EUR * Marija Topić 30 EUR * Marijana Bogadi 100 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR + 30 EUR * Liberato Frappotti 33 EUR + 150 EUR * Kata Galac 10 EUR * Dragan Matijević 30 EUR + 30 EUR * Jelena Vurušić 30 EUR * Danijela Antunović 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

Inga Novokmet 50 KM * Borislava Kamšigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Mara Jurić 50 KM * Jelkica Štironja 30 EUR * Robert Skejčić 20 EUR + 20 EUR * Jadranka Lozić 50 EUR * Snježana Mikec 13,5 EUR + 13,5 EUR * Anka Sanjković 5 EUR * Mila Purišić 3,98 EUR * Pamela Banovac 6,64 EUR * Anita Mikec 13,27 EUR * Dijana Solenički 20 EUR * Marijana Vilić Ivanković 6,64 EUR * Martina Oravec 15,93 EUR * Zrinka Kelava 6,64 EUR * A. Rimac 13,27 EUR * Josip Spajić 6,64 EUR * Damjanović Eva 13,27 EUR * Tihana Martinović

2,65 EUR * Mario Nikolić 220 EUR * Anja Zoričić 13,27 EUR + 13,27 EUR + 13,27 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Maja Caprić 30 EUR * Čurić Lucija 40 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Stana Ljubić 50 KM * Ivan Prskalo 20 KM * Ružica Medvarić-Bračko 20 EUR * Jurica Benzon 110 EUR + 110 EUR * Srećko Botrić 30 EUR + 30 EUR * Romano Tripalo 30 EUR * Krešimir Grgić 50 EUR * Stjepan Dunder 20 EUR * Igor Pivac 200 EUR * Ružica Hrkać 25 EUR * Marija Barić 2 EUR * Bartošek Marija 80 EUR * Ivica Bekavac 635 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBiji:

Marija Hrkać 100 KM * Mirana Meštović 10 EUR * Ana Marić 50 EUR * Bartošek Marija 80 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Nada Hrga 50 EUR + 50 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Kristina Jurković 25 EUR * Bernarda Picinić 250 EUR * Iva Miličević 30 EUR * Apriori d.o.o. 100 EUR * Ljiljana Lukać 13,27 EUR * Kristina Jurković 25 EUR * Slavica Bilandžić 13,27 EUR * Helena Cividini 20 EUR * Josip Oreč 33 EUR * Božidar Horyat 7 EUR * Davora Šimanović 30 EUR * Milan Šimunić 30 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Agneza Kovačić 130 EUR * Oš Mate Lovraka, Zagreb 100 EUR * Župa Sv. Antuna Padovanskog, Sessete 905 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U RUSIJI:

Dorjan Kušćević 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BRAZILU:

Živković Tomislav 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJU:

Ratka Gavran 30 KM * N. N., Žepče 50 KM * Ivana Juroš 50 KM * Ana Pervan 20 KM * Anica Gavran 30 KM * Slavica Barunčić 50 KM * Milijana Glavinić 100 KM * Tea Kožul 50 KM * Boris Mišić 200 KM * Marija Budimir 20 KM * Leonard

Zelenika 1.200 KM * Stjepan Dunder 20 EUR * Lidija Kos 5 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA MADAGASKARU:

Miroslav Vrankić 100 EUR * Jelkica Štironja 15 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

A.O., Banja Luka 300 EUR * N. N. Svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 500 KM * Stefanija Vusić 10 EUR * Stjepan Piškorjanac 50 EUR * Iva Vukas 15 EUR * Mato Josić 30 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJU:

Božica Deželjin 10 EUR * A. Sušić 2,5 EUR * Mekinić Božena 102,8 EUR * Dubravko Mijić 110 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ARGENTINI:

N.N. 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Ana Čuturić 400 KM * Željko Batinović 10 EUR + 10 EUR * Luki d.o.o. 50 EUR + 50 EUR * Stefica Palošika 26 EUR * N.N. 50 EUR * Avera d.o.o. - Antonela Grbavac 1000 EUR * Maja Marija Prelec 5 EUR * Župa Sv. Roka, Jesenice 2000 EUR * Zvonimir Kvesić 15 EUR * Župa Uznesenja Marijina, Jelsa 600 EUR * Darko Ivaković 50 EUR * Josip Duilo 50 EUR * Ivica Bajo 45,23 EUR + 50,27 EUR * Melita Pavlinušić 200 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Marija Krešić 100 KM * Nikola Tomašević 100 EUR * Dorjan Kušćević 50 EUR * N.N. 1500 EUR * Nikola Tomašević 100 EUR * Božo Lončar 30 EUR * Marijan Zovak 100 EUR * N.N. 1500 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

N. N., Banja Luka 100 KM * A. O., Banja Luka 350 KM * Župa sv. Mihovila Arkandela, Drinovci 2.200 EUR * Dario Časar 40 EUR + 40 EUR * Mato Josić 30 EUR * Vesna Mohorović 5 EUR * Srećko Botrić 30 EUR + 30 EUR * Stane Radulović 10 EUR * Marija Vuković 20 EUR * Mladen Crmeković 15 EUR * Nikola Horvat 15 EUR * Marija Barić 2 EUR * Marija Daniela Krnić 300 EUR + 250 EUR * D. Delić 31,85 EUR + 31,85

EUR * Specijalistička ginekološka ordinacija Biljana Tabak, Belišće 13,28 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA ISLANDU:

Dorjan Kušćević 50 EUR * Trpimir Alajbeg 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U PERU:

N.N. 50 EUR

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Nada Peleh-Serenčes 20 EUR * Dubravko Tandarić 10 EUR + 13 USD * Vrbat Ivka 400 EUR * Ana Rajić 400 EUR

ZA AKCIJU MIVA – MISIJSKA VOZILA:

Klara Oštrić 18 EUR * Marija Cikojević Klasić 13,27 EUR * Zvonimir Zovko 25 EUR * Krunoslav Ceković 50 EUR * Marijana Bogadi 100 EUR * N.N. 10 EUR * Kata Galac 10 EUR * Luca Radman 2,65 EUR * Slaven Plasaj 50 EUR * Tamara Šurina 10 EUR * N.N. * Sonja Panković 10 EUR * Natko Blagojević 13,27 EUR * A. Harča 2,65 EUR * Vedran Višnjić 20 EUR * Jelena Vurušić 30 EUR * Župa Sv. Martina Biskupa, Žuljana 317,4 EUR * Ivan Rabuzin 50 EUR * Marija Cikojević Klasić 13,27 EUR * Boris Miletić 30 EUR * Župa Sv. Marije, Kotoraka biskupija 200 EUR * Josip Prpić 50 EUR

AKCIJA „MASLINOVA GRANČICA – MOJ DAR ZA MISIJE“:

Župa Uznesenja BDM, Korače 210 KM * Župa sv. Ivana Krstitelja, Travnik 300 KM * Župa Uzvišenja Sv. Križa, Klopče 215 KM * Župa sv. Luke evangelista, Sarajevo 250 KM * Župa sv. Ante Padovanskog, Žepče 922 KM * Župa bl. Alojzija Stepinca, Orašje 1.100 KM * Župa sv. Petra i Pavla, Kulina 100 KM * Župa Presvetog Srca Isusova, Novo Selo 100 KM * Župa sv. Marka, Gradačac 98 KM * Župa sv. Ilije, Turić 125 KM * Župa sv. Roka, Prud 300 KM * Župa Imena Marijina, Gromiljak 1.200 KM * Župa Snježne Gospe, Poljaci 195 KM * Župa sv. Ivana Krstitelja, Živinice 394 KM * Župa sv. Ivana Krstitelja, Donja Tramošnica 350 KM * Župa Imena Marijina, Svilaj 393 KM * Župa Uznesenja BDM, Sveta Marija

MISIJSKA KRIŽALJKA – SRPANJ / KOLOVOZ 2025.

Radosna vijest	Širitelj vjere; vjerovjesnik	Razviti lišće, prolistati	Njem. glumica Parlo	Ptica soko-lovka, lunja	Zaštitnica kuhara (29. srpnja)		Zemljišna mjera	Vjedro, žabar (tal.)		Pjevački zbor	Riječna riba, bulješ	Oznaka na vozilima autoškole	Crkveni otac (11. srpnja)
Rač. komu-nikacijski sklop						Ana Kovač Morska riba (pirak)			Skladatelj Kamilo Obr. otplate				
Svetac gromovnik												Energija Upala uha	
Obrtnici koji prave sita							Egip. vladar Pjevač Cenov						
Tal. glumica Miranda				Dio Rijeke Pritok Neretve						Kod zrač. luke Nantes Grčko slovo			
Olga Tokarczuk			Grobna jama Raditi kao...					Spjev Tehnički obraz. centar			Ivan Dodig Violončel. Rucner		
Gazirani sok od naranče					Pripadnik praslav. naroda Ivan Raos					Dijelovi dana Mladen Ančić			
Najmanji dio tvori						Zaštitnik prirodoslovaca Dušik							
Riblja tržnica										Njem. filozof Friedrich			

Rješenja iz prošlog broja: RIBAR, ROBERT FRANCIS PREVOST

NEDJELJA SV. KRISTOFORA, 27. SRPNJA 2025.

AKCIJA MIVA

„MOJ DAR SLAVI BOGA ZA SVE PRIJEĐENE KILOMETRE“.

NEKA NAS OVO GESLO PODSJETI NA SVA NAŠA PUTOVANJA I NA SVAKI SRETNO PRIJEĐEN KILOMETAR.

POSTANITE PRIJATELJ AKCIJE MIVA!

BUDITE MOST KOJIM ĆE SE SMANJITI UDAJENOSTI MEĐU NARODIMA I PROSTORIMA.

BUDITE PUT IZLAZA IZ NEPISMENOSTI, NEZNANJA, SIROMAŠTVA, BOLESTI, GLADI I ŽEDI.

AKCIJA MIVA KUPNJU MISIJSKIH VOZILA FINANCIRA IZ DONACIJA I OVISI O DOBROTI LJUDI KOJI RAZUMIJU VAŽNOST VOZILA ZA ŽIVOT ČOVJEKA U MISIJSKIM PODRUČJIMA AFRIKE, LATINSKE AMERIKE, AZIJE I OCEANIJE. A TKO MOŽE DONIJETI NAŠOJ BRAĆI I SESTRAMA POMOĆ, UTJEHU I NADU? SAMO BOG, TI I JA!

MiVA
HRVATSKA

**PAPINSKA MISIJSKA DJELA U RH
- NACIONALNA UPRAVA**

Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB

Tel. 00385/1/5635-055

E-mail: missio.croatia@misije.hr

web: www.misije.hr

[facebook.com/missioHR](https://www.facebook.com/missioHR)

[instagram.com/misije.hr](https://www.instagram.com/misije.hr)

MiVA
BOSNA I HERCEGOVINA

**NACIONALNA UPRAVA
PAPINSKIH MISIJSKIH DJELA U BIH**

Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO

Tel. 00387/33/667-889

E-mail: missio.bih@bih.net.ba

web: www.missio.ba

[facebook.com/missioBiH](https://www.facebook.com/missioBiH)

www.instagram.com/missio.ba

SKERNIRAJ I DONIRAJ

